

**Τ.Ε.Ι. ΚΡΗΤΗΣ**  
**ΣΧΟΛΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ**  
**ΤΜΗΜΑ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗΣ**



Πτυχιακή εργασία

**«Η λειτουργία της πρακτορείας επιχειρηματικών  
απαιτήσεων (factoring)»**

Επιβλέπων καθηγητής

**Θωμάκης Ζαφείριος**

Σπουδαστής

**Βαλαχής Αντώνιος Α.Μ 7615 ΠΤΗ**

**ΗΡΑΚΛΕΙΟ**

**ΑΠΡΙΛΙΟΣ 2012**

# **ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ**

<b>ΠΕΡΙΛΗΨΗ</b>	<b>3</b>
<b>ΕΙΣΑΓΩΓΗ</b>	<b>4</b>
<b>ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1</b>	
1.1 Έννοια	6
1.2 Λειτουργίες του factoring	7
1.2.1 Η καθαρά διαχειριστική λειτουργία	7
1.2.2 Ασφαλιστική λειτουργία	7
1.2.3 Χρηματοδοτική λειτουργία	8
1.3 Προέλευση και εξέλιξη του θεσμού του factoring	8
1.4 Νομικό πλαίσιο λειτουργίας factoring	20
<b>ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2</b>	
2.1 Τα είδη του factoring	29
2.1.1 Factoring με δικαίωμα αναγωγής και factoring χωρίς δικαίωμα αναγωγής	30
2.1.2 Εμφανές και αφανές factoring	30
2.1.3 Factoring με προεξόφληση τιμολογίων και factoring χωρίς προεξόφληση	31
2.1.4 Εγχώριο και διεθνές factoring	32
2.2 Η εξέλιξη των εγχώριων και διεθνών εργασιών factoring στην Ελλάδα, στην Ευρωπαϊκή Ένωση και στον υπόλοιπο κόσμο	37
2.3 Προοπτικές για το εγχώριο και το διεθνές factoring στην Ελλάδα και σε παγκόσμιο επίπεδο	42

### **ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3**

3.1 Πλεονεκτήματα που απορρέουν από τις εργασίες factoring	45
3.1.1 Πλεονεκτήματα για τις επιχειρήσεις	45
3.1.2 Πλεονεκτήματα για τους πράκτορες	46
3.1.3 Πλεονεκτήματα για την εθνική οικονομία	47
3.2 Μειονεκτήματα που απορρέουν από τις εργασίες factoring	48
3.3 Factoring και κρίση	50

### **ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4**

4.1 Η λογιστική παρακολούθηση του factoring στα πλαίσια του ΕΓΛΣ	53
4.1.1 Λογιστική factoring με δικαίωμα αναγωγής	53
4.1.2 Λογιστική factoring χωρίς δικαίωμα αναγωγής	54
4.1.3 Λογιστική του factoring χωρίς χρηματοδότηση	57
4.1.4 Παράδειγμα factoring	58

### **ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5**

5.1 Το forfaiting	61
5.2 Ιστορική εξέλιξη του forfaiting	62
5.3 Τα οφέλη από τη χρήση του forfaiting	63
5.4 Η τεχνική του forfaiting	64
5.5 Ποια είναι η διαφορά μεταξύ factoring και forfeiting	65

<b>ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ</b>	67
---------------------	----

<b>ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ - ΠΗΓΕΣ</b>	70
-----------------------------	----

## **ΠΕΡΙΛΗΨΗ**

Για τις ανάγκες της παρούσας εργασίας θα γίνει μια έρευνα για το factoring ως μια νέα μορφή χρηματοδότησης.

Το factoring είναι αναγκαίο για κάθε χώρα που θέλει να επιτύχει την βιομηχανική της ανάπτυξη. Θέλει να τονώσει τις εμπορικές της συναλλαγές και να δοκιμάσει την αντοχή του τραπεζικού της συστήματος. Με το factoring ενισχύονται και προωθούνται οι εξαγωγές καθώς είναι ένα χρηματοοικονομικό εργαλείο που χρησιμοποιείται ευρέως στη διεθνή αγορά. Η εισαγωγή και στη χώρα μας ειδικής νομοθεσίας για τη σύμβαση factoring (ν.1905/1990) ήταν αναμφισβήτητη απόρροια της επιρροής διεθνών συναλλαγών και ανάγκη για εκσυγχρονισμό της επιχειρηματικής δράσης.

Στη παρακάτω εργασία θα ερμηνευθούν και θα αναλυθούν έννοιες ώστε να γίνει αντιληπτό ποια τα θετικά και αρνητικά της χρήσης του νέου, σχετικά, χρηματοοικονομικού θεσμού για τη χώρα μας και για τη διεθνή οικονομία.

## ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Πέρα από τον κλασικό τρόπο χρηματοδότησης το τραπεζικό σύστημα εισήγαγε τα τελευταία χρόνια στην χώρα μας κάποιους σύγχρονους θεσμούς όπου καλύπτουν τις ανάγκες της επιχείρησης με περισσότερο εξειδικευμένους και αποτελεσματικούς τρόπους. Αυτοί είναι:

- Factoring
- Forfaiting
- Venture capital
- Leasing

Σκοπός της εργασίας αυτής είναι η ανάλυση της έννοιας και της χρησιμότητας του factoring ως μια νέα μορφή χρηματοδότησης.

Το factoring είναι από τους λίγους θεσμούς που παρουσιάζουν άνθηση στη σημερινή δύσκολη οικονομική συγκυρία. Δίνει τη δυνατότητα στις επιχειρήσεις και ειδικά στις μικρομεσαίες να αντλούν ρευστότητα και έτσι να μπορούν να αντιμετωπίσουν το πρόβλημα που δημιουργείται στα ταμεία τους, τόσο από την μείωση της κατανάλωσης όσο και από την μείωση των δανείων εκ μέρους των τραπεζών. Παράλληλα μειώνεται το λειτουργικό κόστος και αυξάνεται η παραγωγική ικανότητα των επιχειρήσεων. Επίσης οι διαδικασίες διαχείρισης, λογιστικής παρακολούθησης και είσπραξης των απαιτήσεων ανατίθενται στην εταιρία πρακτορείας ή στις τράπεζες που ασχολούνται με το factoring.

Η δομή της εργασίας αποτελείται από πέντε κεφάλαια στα οποία αναλύεται και περιγράφεται η λειτουργία του factoring.

- Στο πρώτο κεφάλαιο γίνεται αναφορά στην έννοια και τις λειτουργίες του factoring, στην ιστορική του εξέλιξη και στο νομικό πλαίσιο που το διέπει.
- Στο δεύτερο κεφάλαιο αναλύονται τα σημαντικότερα είδη του factoring, ποια είναι η εξέλιξη του θεσμού τα τελευταία χρόνια στην

Ελλάδα και στον υπόλοιπο κόσμο και ποιες προοπτικές έχει το εγχώριο και διεθνές factoring.

- Στο τρίτο κεφάλαιο εξετάζονται τα πλεονεκτήματα και τα μειονεκτήματα του θεσμού για τον πράκτορα, τον προμηθευτή, για την εθνική οικονομία και γίνεται αναφορά για το factoring πριν και μετά την κρίση.
- Στο τέταρτο κεφάλαιο παρουσιάζεται η λογιστική παρακολούθηση σύμφωνα με το ΕΓΛΣ και τέλος
- Στο πέμπτο κεφάλαιο γίνεται αναφορά στη λειτουργία του forfaiting και ποια είναι η διάκριση του από το factoring.

# ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1

## 1.1 Έννοια

Η απόδοση του όρου factoring στα ελληνικά είναι η *πρακτορεία επιχειρηματικών απαιτήσεων*. Είναι ένα σχετικά νέο ευέλικτο χρηματοοικονομικό πακέτο υπηρεσιών για τους Έλληνες συναλλασσόμενους και αναπτύσσεται κατά τα τελευταία έτη με γρήγορους ρυθμούς.

Συμβάλλει στην ενίσχυση των μικρομεσαίων και μεταποιητικών επιχειρήσεων και επιτρέπει την χρηματοδότηση τους, την ενίσχυση της θέσης της επιχείρησης στην αγορά, την ασφάλιση των απαιτήσεων του προμηθευτή. Απευθύνεται επίσης και σε μεγάλες επιχειρήσεις με οργανωμένα τμήματα λογιστηρίου και πιστώσεων (credit) οι οποίες προεξοφλούν απαιτήσεις (τιμολόγια ή/και τιμολόγια καλυμμένα με αξιόγραφα) με σκοπό την έκπτωση του κόστους χαρτοσήμου και την βελτίωση των οικονομικών δεικτών τους.

Το σημαντικό είναι ότι ενισχύει και προωθεί τις εξαγωγές.

Σε γενικές γραμμές το factoring είναι μια μεικτή και διαρκής συμβατική σχέση στην οποία ο προμηθευτής αγαθών ή υπηρεσιών αναθέτει ή εκχωρεί στον πράκτορα(ειδική ανώνυμη εταιρία ή τράπεζα), έναντι αμοιβής, το σύνολο ή μέρος των απαιτήσεων του έναντι των πελατών του(οφειλέτες). Ο σκοπός του factor είναι η προεξόφληση απαιτήσεων , η λογιστική και νομική διαχείριση των απαιτήσεων, είσπραξη απαιτήσεων, κάλυψη πιστωτικού κινδύνου και η παροχή πληροφόρησης σχετικά με τον κίνδυνο αφερεγγυότητας υφιστάμενων ή νέων πελατών.

(*Σπύρος Δ. Ψυχομάνης, Το factoring ως σύμβαση πρακτορείας επιχειρηματικών απαιτήσεων, εκδόσεις Σακκουλά,1996, σελ 7*)

## 1.2 Λειτουργίες του factoring.

Με την σύμβαση factoring μπορεί να γίνει η ακόλουθη βασική διάκριση των ισότιμων λειτουργιών του.

### 1.2.1 Η καθαρά διαχειριστική λειτουργία.

Στη διαχειριστική λειτουργία του factoring περιλαμβάνεται η λογιστική και η νομική παρακολούθηση και η είσπραξη των απαιτήσεων εκ μέρους του πράκτορα. Με την ανάληψη των διαχειριστικών εργασιών από τον πράκτορα, εξαλείφονται για τον προμηθευτή ο χρόνος και το κόστος που απαιτείται για να τις πραγματοποιήσει. Επιπλέον η επιχείρηση εξοικονομεί έξοδα διοικητικής λειτουργίας με τη χρήση λιγότερου προσωπικού και μικρότερων δαπανών, ενώ αυξάνονται οι ταμειακές ροές της, καθώς με την χρησιμοποίηση ανεπτυγμένων λογιστικών μεθόδων παρακολούθησης και αποτελεσματικών μεθόδων είσπραξης απαιτήσεων από τον πράκτορα, επιταχύνεται συνήθως η είσπραξη τους. Αυτό έχει ως αποτέλεσμα τη διατήρηση καλών σχέσεων με τους πελάτες και την αύξηση του κύκλου εργασιών της επιχείρησης.

### 1.2.2 Ασφαλιστική λειτουργία.

Η ασφαλιστική λειτουργία αφορά στην απαλλαγή του προμηθευτή από τον κίνδυνο αφερεγγυότητας ή καθυστέρησης πληρωμών των πελατών του, τον οποίο εν προκειμένω αναλαμβάνει ο πράκτορας. Όπως θα αναφερθεί παρακάτω, στη θεωρία ο κίνδυνος αφερεγγυότητας αναλαμβάνεται στο factoring χωρίς δικαίωμα αναγωγής από τον πράκτορα. Η κάλυψη του πιστωτικού κινδύνου επιτυγχάνεται με την ανάληψη εκ μέρους του πράκτορα της υποχρέωσης εξόφλησης των απαιτήσεων στον προμηθευτή και αν ακόμα ο οφειλέτης δεν του τις εξοφλεί. Με την αξιολόγηση από τον πράκτορα της πιστοληπτικής ικανότητας των οφειλετών της επιχείρησης του προμηθευτή επιτυγχάνεται η μείωση του κινδύνου αναφορικά με τις επισφαλείς απαιτήσεις.



Βαλαβάνη Αριστέα( 2010) *Η λειτουργία της συμβάσεως factoring και η ανώμαλη εξέλιξη της*. Διπλωματική εργασία. ΑΠΘ

### **1.2.3 Χρηματοδοτική λειτουργία.**

Το factoring είναι μια μορφή δανειοδότησης κατά την οποία ο πράκτορας προεξοφλεί ποσοστό του δανείου στον πελάτη του, συνήθως 80% (στη χρηματοδοτική λειτουργία ο προμηθευτής μεταβιβάζει στον πράκτορα μια απαίτηση έναντι προκαταβολής της αξίας της). Ο πράκτορας κρατά το υπόλοιπο 20% έως την λήξη της πίστωσης των οφειλετών οπότε και το αποδίδει στον πελάτη αφαιρώντας και ένα μέρος ως αμοιβή για τις υπηρεσίες του, κυρίως για ασφάλεια, σε περίπτωση μη πληρωμής κάποιου εκ των οφειλετών του προμηθευτή. Επίσης ορίζεται ανώτατο ποσό(πλαφόν) έως το οποίο μπορεί να φθάσει το ύψος των περιερχόμενων στον πράκτορα απαιτήσεων του προμηθευτή.

## **1.3 Προέλευση και εξέλιξη του θεσμού του factoring**

Αναρωτηθήκατε ποτέ για την ιστορία της πρακτόρευσης επιχειρηματικών απαιτήσεων;

Είναι πραγματικά εκπληκτικό πόσο παλιά ξεκινάει η ιστορία της. Η πρακτόρευση υπάρχει σχεδόν από την αυγή του πολιτισμού και είναι ένα είδος κεφαλαίου προόδου για την αναμενόμενη πληρωμή.

Ήδη στα πρώτα χρόνια του πολιτισμού , 4.000 έτη πριν, οι Μεσοποτάμιοι χρησιμοποίησαν την πρακτόρευση στις επιχειρησιακές συναλλαγές τους. Εντούτοις η πρακτόρευση δεν ήταν ολοκληρωμένη. Οι αρχαίοι Ρωμαίοι επίσης χρησιμοποίησαν μια μορφή πρακτόρευσης με την πώληση γραμματίων σε χαμηλότερη τιμή στη δευτερογενή αγορά.

Η πρακτόρευση κέρδισε την αληθινή δημοτικότητα, εντούτοις, στο εμπόριο μεταξύ των αμερικανικών αποίκων και των ευρωπαϊκών αγοραστών τους. Πριν την αμερικανική επανάσταση , οι έμποροι στις αποικίες έστελναν τις

πρώτες ύλες, όπως τη ξυλεία, το μαλλί, το βαμβάκι και τις γούνες, στους Βρετανούς και Ευρωπαίους εμπόρους. Η αποστολή στα αγαθά τέτοιων μεγάλων αποστάσεων θα μπορούσε να κοστίζει ακριβά και παράλληλα η αναμονή για να επιστρέψει η πληρωμή διασχίζοντας τον Ατλαντικό από την Μεγάλη Βρετανία και την Ευρώπη θα μπορούσε να προκαλέσει καθυστερήσεις στο να γίνουν τα απαραίτητα σχετικά με τη συγκομιδή καθώς και την επεξεργασία κάθε νέας παραγγελίας. Προκειμένου να αντιμετωπίσουν τα προβλήματα αυτά, οι Βρετανοί και Ευρωπαίοι έμποροι πλήρωναν τους αποίκους εν μέρει για τα υλικά. Με αυτόν τον τρόπο, οι άποικοι είχαν μια προώθηση για να συνεχίσουν τις δραστηριότητες τους. Αυτή η συνεχής ταμειακή ροή δημιούργησε μια βελτιωμένη διαδικασία που θα εξασφάλιζε ότι το εμπόριο θα συνέχιζε αμείωτο.

Καθώς η κοινωνία προχώρησε μετά την αμερικανική επανάσταση και όταν ήρθε η βιομηχανική επανάσταση (industrial revolution), ο στόχος και το επίκεντρο της πρακτόρευσης άλλαξαν. Η πίστωση έγινε σημαντικότερη. Στο παρελθόν η πίστωση της επιχείρησης δεν ήταν τόσο σημαντική όσο η πίστωση των πελατών της. Πράγματι, σε πολλές περιπτώσεις, διάφοροι παράγοντες βοήθησαν τις επιχειρήσεις να υπολογίζουν την πιο αντάξια πίστωση ανάμεσα στους πελάτες τους. Με αυτόν τον τρόπο, οι πράκτορες (factors) θα μπορούσαν επίσης να βοηθήσουν τις επιχειρήσεις να κρατήσουν την κίνηση της ταμειακής ροής τους. Έτσι προώθησαν το επιχειρησιακό κεφάλαιο βασισμένο σε εκείνο που τους αφέθηκε από τους πιο αντάξιους πιστωτικούς πελάτες τους.

Πριν την δεκαετία του '30, οι δημοφιλέστερες βιομηχανίες για την πρακτόρευση ήταν το ένδυμα και οι βιομηχανίες κλωστοϋφαντουργίας. Είναι οι βιομηχανίες που στηρίζονται στις πρώτες ύλες. Η πρακτόρευση χρησιμοποιήθηκε προκειμένου οι επιχειρήσεις να μπορούν να συνεχίσουν να αγοράζουν τις πρώτες ύλες τους για να παράγουν τον ιματισμό και τα κλωστοϋφαντουργικά προϊόντα. Μετά τον Β' παγκόσμιο πόλεμο έγινε εμφανές ότι η πρακτόρευση θα μπορούσε να λειτουργήσει αποτελεσματικά για οποιαδήποτε επιχείρηση που έχει τιμολογήσει άλλους.

Κατά τη διάρκεια της δεκαετίας του '60, του '70 και του '80, τα επιτόκια βρέθηκαν σε άνοδο και οι τράπεζες ήταν όλο και περισσότερο οργανωμένες. Το γεγονός αυτό κατέστησε δύσκολο για τις επιχειρήσεις να πάρουν την παραδοσιακή χρηματοδότηση. Η πρακτόρευση έγινε δημοφιλέστερη, δεδομένου ότι δεν απαιτούσε το ίδιο είδος πιστωτικών ελέγχων. Επιπλέον, δεδομένου ότι τα τιμολόγια αγοράστηκαν - πλην μιας αμοιβής - ήταν δυνατό να αποφευχθεί το ίδιο είδος δαπανών τόκου. Η μικρή επιχείρηση, τα επιχειρηματικά ξεκινήματα και οι γρήγορα αυξανόμενες επιχειρήσεις ωφελήθηκαν ειδικά από αυτήν την αύξηση στην πρακτόρευση η οποία επεκτείνεται ως υπηρεσία όσο οι επιχειρηματίες αποκτούν πλήθος επιλογών.

Σήμερα η πρακτόρευση παραμένει μια βιώσιμη εναλλακτική λύση για πιο παραδοσιακές χρηματοδοτήσεις. Χιλιάδες επιχειρήσεις πωλούν τους εισπρακτέους λογαριασμούς στους πράκτορες (factors) κάθε έτος μετατρέποντας την πρακτόρευση σε βιομηχανία δισεκατομμυρίων δολαρίων. Ωστόσο το πιο σημαντικό είναι ότι σχεδόν οποιαδήποτε επιχείρηση με αξιόπιστους πελάτες και ένα σύστημα τιμολόγησης μπορεί πλέον να επωφεληθεί από την πρακτόρευση.

Στις Η.Π.Α. υπάρχουν πάνω από 15 μεγάλες εταιρίες που ασχολούνται με δραστηριότητες πρακτορείας, οι οποίες μάλιστα πραγματοποιούν κάθε χρόνο κύκλο εργασιών πολλών δισεκατομμυρίων δολαρίων. Πιο συγκεκριμένα το 1994 ο κύκλος εργασιών των εταιριών πρακτορείας έφτασε στα 53 δις δολάρια ενώ το 1998 έφθασε περίπου τα 75.5 δις δολάρια. Παγκοσμίως ο κύκλος εργασιών της πρακτορείας το 1998 ανέρχονταν σε 630 δις δολάρια Η.Π.Α σε σύγκριση με το 1984 που ήταν 70 δις δολάρια. Εξάλλου το 1998 λειτουργούσαν πάνω από 700 εταιρίες πρακτορείας, παγκοσμίως, των οποίων οι εργασίες αφορούσαν κατά 94% την εγχώρια πρακτορεία και μόνο το 6% τη διεθνή.

Στην Ελλάδα η εισαγωγή του θεσμού της πρακτορείας επιχειρηματικών απαιτήσεων (factoring) ήταν αποτέλεσμα των νομικών και επιχειρηματικών δεδομένων, που οι ίδιες οι συναλλαγές δημιούργησαν. Ρυθμίζεται με ειδικό νόμο 1905/1990, ο οποίος θα παρατεθεί παρακάτω. Σε άλλες χώρες δεν υπάρχει ειδική νομοθετική ρύθμιση και τα προβλήματα που ανακύπτουν

αντιμετωπίζονται με τους υφιστάμενους ήδη κανόνες του αστικού και εμπορικού δικαίου. <http://www.bestinvoicefactoring.com/article/history-of-factoring.html> (πρόσβαση 20-07-2011).

Η ανάγκη για περαιτέρω ανάπτυξη των εργασιών του factoring σε διεθνές επίπεδο βρήκε ανταπόκριση το 1963, όταν δημιουργήθηκε η πρώτη διεθνής ένωση εταιριών factoring και τραπεζών με την επωνυμία *International Factors Group (IFG)* και εν συνεχεία η δημιουργία το 1968 της *Factors Chain International (FCI)*. Σκοπός των οργανισμών ήταν η δημιουργία νομικού, θεσμικού και λειτουργικού πλαισίου διευκόλυνσης του διασυνοριακού factoring. Έπειτα αναπτύχθηκε το μηχανογραφικό πλαίσιο ανταλλαγής δεδομένων με σκοπό την αλληλοϋποστήριξη των μελών των οργανισμών αυτών. Σήμερα η FCI έχει 250 μέλη σε 67 χώρες και η FIG έχει 130 μέλη σε 50 χώρες.

Από την Ελλάδα μέλη των οργανισμών είναι:

#### International Factors Group

- Εμπορική τράπεζα Α.Ε.

#### Factors Chain International

- Εθνική Factors Α.Ε.
- Piraeus Factoring Α.Ε.
- HSBC Bank PLC
- Marfin Factors & Forfaiters Α.Ε.
- Eurobank EFG Factors Α.Ε.
- Τράπεζα Κύπρου Factors
- ABC Factors Α.Ε.
- ATE bank Α.Ε.
- Millennium bank Α.Ε.

Παρακάτω παραθέτονται στατιστικά στοιχεία από το διαδικτυακό τόπο της FCI. Ο Πίνακας 1.1 αφορά τον κύκλο εργασιών του factoring κατά χώρα (*Factoring Turnover by Country 2010*). Ο Πίνακας 1.2 αφορά τον συνολικό όγκο εργασιών factoring κατά χώρα (*Total Factoring Volume by Country last 7 years*).

Σύμφωνα με την παγκόσμια έκθεση βιομηχανικής δραστηριότητας (GIAR-Global Industry Activity Report) της IFG περίπου τα 3/4 του συνολικού κύκλου εργασιών του factoring βασίζεται στην Ευρώπη, με την πλειοψηφία στην ΕΕ, αν και υπάρχει ταχεία ανάπτυξη στην Ασία και αυτό αναμένεται να επηρεάσει σημαντικά την ισορροπία τα επόμενα χρόνια. Η Ασία αντιπροσωπεύει το 8% του κύκλου εργασιών, η Νότια Αμερική το 7%, η Βόρεια Αμερική το 4%, Αυστραλία και Νέα Ζηλανδία το 3% και η Αφρική και Μέση Ανατολή το 2%. Αυτό που προκαλεί εντύπωση είναι ο σχετικά χαμηλός κύκλος εργασιών στις Η.Π.Α που οφείλεται στο γεγονός ότι οι απαιτήσεις των Η.Π.Α. στην αγορά χρηματοδότησης έχει εξελιχθεί σε μια δραστηριότητα που είναι γνωστή ως ABL, δηλ. Asset-Based lending, ενεργητικός δανεισμός. Τα δάνεια που εξασφαλίζονται μ' ένα περιουσιακό στοιχείο. (βλέπε Σχήμα 1.1)

### Πίνακας 1.1 Κύκλος εργασιών factoring ανά χώρα 2010

(σε εκατ. EUR)

Αριθμός των εταιριών	Χώρα	Εγχώριο	Διεθνές	Συνολικό
<b>ΕΥΡΩΠΗ</b>				
5	Αυστρία*	6,646	1,661	8,307
6	Βέλγιο*	24,203	8,000	32,203
1	Βοσνία & Ερζεγοβίνη	30	15	45
7	Βουλγαρία*	400	150	550
19	Κροατία	2,736	57	2,793
3	ΚΥΠΡΟΣ*	3,400	50	3,450
8	Δημοκρατία της Τσεχίας*	3,425	985	4,410
6	Δανία*	5,000	3,000	8,000
4	Εσθονία*	992	235	1,227
5	Φινλανδία*	10,800	1,600	12,400
11	Γαλλία*	127,193	26,059	153,252
100	Γερμανία*	99,411	30,125	129,536
12	<b>Ελλάδα*</b>	<b>13,465</b>	<b>1,250</b>	<b>14,715</b>

22	Ουγγαρία*	3,024	315	3,339
8	Ιρλανδία*	18,947	1,250	20,197
45	Ιταλία*	125,777	17,968	143,745
8	Λετονία*	235	93	328
8	Λιθουανία*	590	950	1,540
1	Λουξεμβούργο*	177	144	321
2	Μάλτα*	105	31	136
5	Ολλανδία*	25,000	10,000	35,000
7	Νορβηγία	13,150	1,925	15,075
14	Πολωνία*	12,823	3,387	16,210
14	Πορτογαλία*	18,800	1,956	20,756
13	Ρουμανία*	1,300	500	1,800
28	Ρωσία	12,083	80	12,163
12	Σερβία	430	70	500
6	Σλοβακία*	701	280	981
5	Σλοβενία*	550	100	650
23	Ισπανία*	101,796	11,113	112,909
40	Σουηδία*	17,760	1,000	18,760
5	Ελβετία	3,500	500	4,000
70	Τουρκία	34,931	4,057	38,988
25	Ουκρανία	530	10	540
44	Ηνωμένο Βασίλειο*	210,745	15,498	226,243
	<b>Σύνολο ΕΥΡΩΠΗΣ</b>	<b>900,655</b>	<b>144,415</b>	<b>1,045,069</b>
592				

#### ΑΜΕΡΙΚΗ

5	Αργεντινή	330	20	350
1	Βολιβία	18	0	18
1,120	Βραζιλία	49,000	50	49,050
53	Καναδάς	3,158	565	3,723
130	Χιλή	15,108	1,314	16,422
30	Κολομβία	2,726	58	2,784
3	Ονδούρα	5	155	160
11	Μεξικό	14,507	31	14,538
12	Παναμάς	600	0	600
9	Περού	2,613	99	2,712
300	Η.Π.Α	85,000	10,000	95,000
1674	<b>Σύνολο ΑΜΕΡΙΚΗΣ</b>	<b>173,065</b>	<b>12,292</b>	<b>185,357</b>

#### ΑΦΡΙΚΗ

5	Αίγυπτος	50	150	200
4	Μαρόκο	905	166	1,071
5	Νότια Αφρική	14,895	225	15,120
4	Τυνησία	260	35	295
18	<b>Σύνολο Αφρικής</b>	<b>16,110</b>	<b>576</b>	<b>16,686</b>

<b>ΑΣΙΑ</b>				
<b>4</b>	Αρμενία	10	4	14
<b>23</b>	Κίνα	119,960	34,590	154,550
<b>15</b>	Χονγκ Κονγκ	6,000	8,400	14,400
<b>11</b>	Ινδία	2,600	150	2,750
<b>6</b>	Ισραήλ	1,300	350	1,650
<b>7</b>	Ιαπωνία	97,700	800	98,500
<b>1</b>	Ιορδανία	35	8	43
<b>2</b>	Κορέα	0	5,079	5,079
<b>1</b>	Λίβανος	354	96	450
<b>6</b>	Μαλαισία	1,030	28	1,058
<b>2</b>	Μαυρίκιος	122	3	125
<b>1</b>	Κατάρ	20	3	23
<b>9</b>	Σιγκαπούρη	3,800	2,000	5,800
<b>18</b>	Ταϊβάν	30,300	36,700	67,000
<b>10</b>	Ταϋλάνδη	2,000	95	2,095
<b>4</b>	Ηνωμένα Αραβικά Εμιράτα	1,800	200	2,000
<b>7</b>	Βιετνάμ	40	25	65
<b>127</b>	<b>Σύνολο ΑΣΙΑΣ</b>	<b>267,071</b>	<b>88,531</b>	<b>355,602</b>
<b>ΑΥΣΤΡΑΛΑΣΙΑ</b>				
<b>19</b>	Αυστραλία	44,830	85	44,915
<b>7</b>	Νέα Ζηλανδία	600	0	600
<b>26</b>	<b>Σύνολο Αυστραλασίας</b>	<b>45,430</b>	<b>85</b>	<b>45,515</b>
2437	<b>ΣΥΝΟΛΟ ΠΑΓΚΟΣΜΙΩΣ</b>	<b>1,402,331</b>	<b>245,898</b>	<b>1,648,229</b>

(\*Χώρες ΕΕ)

Πηγή: F.C.I (Factors Chain International) 2010

**Πίνακας 1.2 Συνολικός όγκος εργασιών factoring ανά χώρα τα τελευταία 7 χρόνια**

(σε εκατ. EUR)

	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
<b>ΕΥΡΩΠΗ</b>							
Αυστρία*	3,692	4,273	4,733	5,219	6,350	6,630	8,307
Βέλγιο*	13,500	14,000	16,700	19,200	22,500	23,921	32,203
Βοσνία & Ερζεγοβίνη	0	0	0	0	0	35	45
Βουλγαρία*	0	0	35	300	450	340	550
Κροατία	28	175	340	1,100	2,100	2,450	2,793
Κύπρος*	2,140	2,425	2,546	2,985	3,255	3,350	3,450
Δημοκρατία της Τσεχίας *	2,620	2,885	4,025	4,780	5,000	3,760	4,410
Δανία*	6,780	7,775	7,685	8,474	5,500	7,100	8,000
Εσθονία*	3,920	2,400	2,900	1,300	1,427	1,000	1,227
Φινλανδία*	9,167	10,470	11,100	12,650	12,650	10,752	12,400
Γαλλία*	81,600	89,020	100,009	121,660	135,000	128,182	153,252
Γερμανία*	45,000	55,110	72,000	89,000	106,000	96,200	129,536
<b>Ελλάδα*</b>	<b>4,430</b>	<b>4,510</b>	<b>5,230</b>	<b>7,420</b>	<b>10,200</b>	<b>12,300</b>	<b>14,715</b>
Ουγγαρία*	1,375	1,820	2,880	3,100	3,200	2,520	3,339
Ιρλανδία*	13,150	23,180	29,693	22,919	24,000	19,364	20,197
Ιταλία*	121,000	111,175	120,435	122,800	128,200	124,250	143,745
Λετονία*	155	20	276	1,160	1,520	900	328
Λιθουανία*	1,040	1,640	1,896	2,690	3,350	1,755	1,540
Λουξεμβούργο*	285	280	306	490	600	349	321
Μάλτα*	0	0	1	25	52	105	136
Ολλανδία*	19,600	23,300	25,500	31,820	30,000	30,000	35,000
Νορβηγία	8,620	9,615	11,465	17,000	15,000	15,100	15,075
Πολωνία*	3,540	3,700	4,425	7,900	7,800	12,000	16,210
Πορτογαλία*	14,700	16,965	16,886	16,888	18,000	17,711	20,756
Ρουμανία*	420	550	750	1,300	1,650	1,400	1,800
Ρωσία	1,130	2,540	8,555	13,100	16,150	8,580	12,163
Σερβία	0	0	150	226	370	410	500
Σλοβακία*	665	830	1,311	1,380	1,600	1,130	981
Σλοβενία*	185	230	340	455	650	650	650
Ισπανία*	45,376	55,515	66,772	83,699	100,000	104,222	112,909
Σουηδία*	14,500	19,800	21,700	21,700	16,000	18,760	18,760
Ελβετία	1,400	1,900	2,000	2,513	2,590	5,000	4,000
Τουρκία	7,950	11,830	14,925	19,625	18,050	20,280	38,988
Ουκρανία	0	333	620	890	1,314	530	540
Ηνωμένο Βασίλειο*	184,520	237,205	248,769	286,496	188,000	195,613	226,243
<b>Σύνολο ΕΥΡΩΠΗΣ</b>	<b>612,488</b>	<b>715,471</b>	<b>806,958</b>	<b>932,264</b>	<b>888,528</b>	<b>876,649</b>	<b>1,045,069</b>
<b>ΑΜΕΡΙΚΗ</b>							
Αργεντινή	101	275	333	362	355	335	350

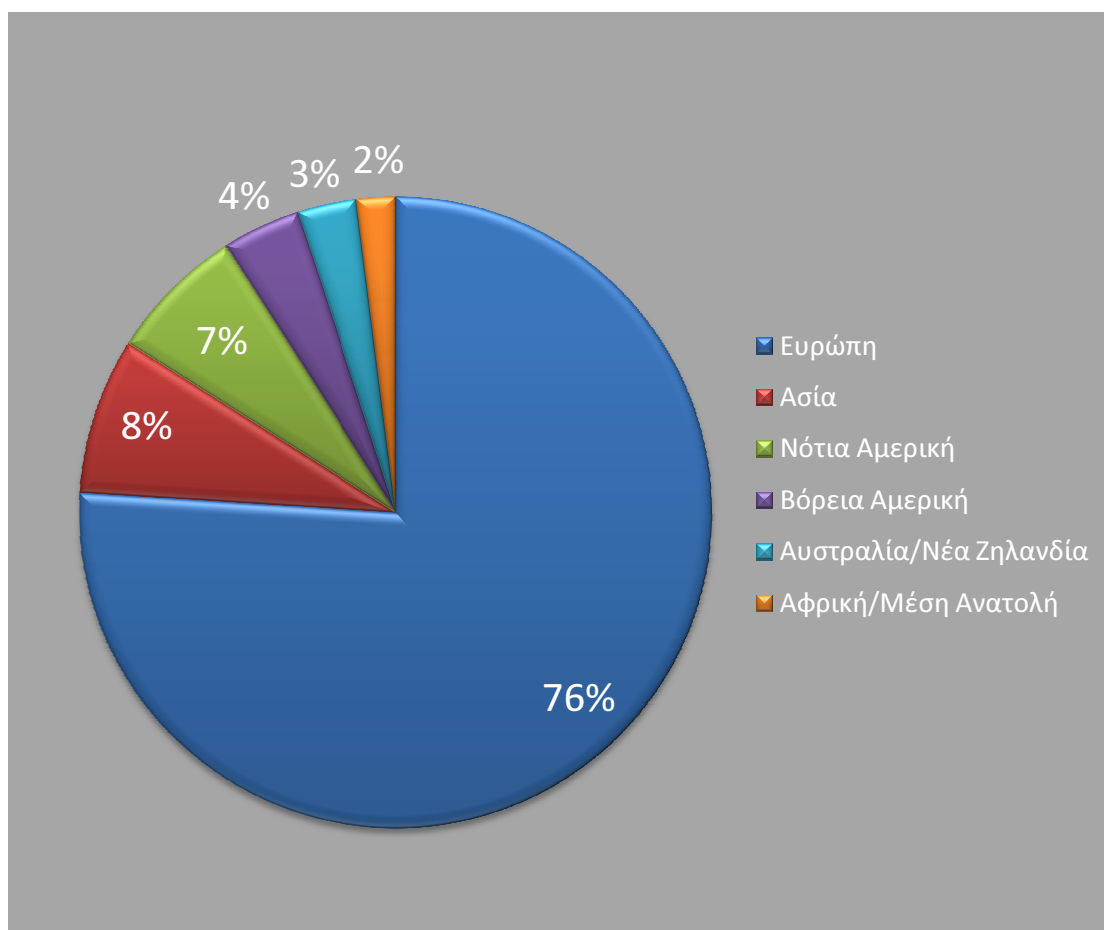


<b>Βολιβία</b>						18	18
<b>Βραζιλία</b>	15,50 0	20,050	20,054	21,060	22,055	29,640	49,050
<b>Καναδάς</b>	3,157	3,820	3,386	4,270	3,000	3,250	3,723
<b>Χιλή</b>	4,200	9,500	11,300	14,620	15,800	14,500	16,422
<b>Κολομβία</b>	0	0	100	2,030	2,100	2,392	2,784
<b>Ονδούρα</b>							160
<b>Μεξικό</b>	4,600	7,100	8,150	9,200	9,550	2,120	14,538
<b>Παναμάς</b>	201	240	607	483	460	500	600
<b>Περού</b>	0	95	563	648	875	758	2,712
<b>Η.Π.Α</b>	81,86 0	94,160	96,000	97,000	100,000	88,500	95,000
<b>Σύνολο ΑΜΕΡΙΚΗΣ</b>	<b>109,6 19</b>	<b>135,24 0</b>	<b>140,493</b>	<b>149,673</b>	<b>154,195</b>	<b>142,013</b>	<b>185,357</b>
<b>ΑΦΡΙΚΗ</b>							
<b>Αίγυπτος</b>	1	1	3	20	50	110	200
<b>Μαρόκο</b>	300	430	440	660	850	910	1,071
<b>Νότια Αφρική</b>	7,100	5,580	7,800	9,780	12,110	13,500	15,120
<b>Τυνησία</b>	185	226	270	245	253	276	295
<b>Σύνολο ΑΦΡΙΚΗΣ</b>	<b>7,586</b>	<b>6,237</b>	<b>8,513</b>	<b>10,705</b>	<b>13,263</b>	<b>14,796</b>	<b>16,686</b>
<b>ΑΣΙΑ</b>							
<b>Αρμενία</b>	0	1	50	50	7	7	14
<b>Κίνα</b>	4,315	5,830	14,300	32,976	55,000	67,300	154,550
<b>Χονγκ Κονγκ</b>	4,800	7,700	9,710	7,700	8,500	8,079	14,400
<b>Ινδία</b>	1,625	1,990	3,560	5,055	5,200	2,650	2,750
<b>Ισραήλ</b>	155	325	375	800	1,400	1,400	1,650
<b>Ιαπωνία</b>	72,53 5	77,220	74,530	77,721	106,500	83,700	98,500
<b>Ιορδανία</b>						43	43
<b>Κορέα</b>	32	850	850	955	900	2,937	5,079
<b>Λίβανος</b>	41	61	95	176	306	420	450
<b>Μαλαισία</b>	730	532	480	468	550	700	1,058
<b>Μαυρίκιος</b>						121	125
<b>Κατάρ</b>						23	23
<b>Σιγκαπούρη</b>	2,600	2,880	2,955	3,270	4,000	4,700	5,800
<b>Ταϊβάν</b>	23,00 0	36,000	40,000	42,500	48,750	33,800	67,000
<b>Ταϊλάνδη</b>	1,500	1,640	1,925	2,240	2,367	2,107	2,095
<b>Ηνωμένα Αραβικά Εμιράτα</b>	145	440	810	340	1,860	1,910	2,000
<b>Βιετνάμ</b>	0	2	16	43	85	95	65
<b>Σύνολο ΑΣΙΑΣ</b>	<b>111,4 78</b>	<b>135,47 0</b>	<b>149,606</b>	<b>174,244</b>	<b>235,418</b>	<b>209,991</b>	<b>355,602</b>
<b>ΑΥΣΤΡΑΛΙΑ ΣΙΑ</b>							
<b>Αυστραλία</b>	18,18	23,130	27,573	33,080	32,546	39,410	44,915

	1						
Νέα Ζηλανδία	236	250	280	700	700	700	600
Σύνολο ΑΥΣΤΡΑΛΑΣΙ ΑΣ	18,41 7	23,380	27,853	33,780	33,246	40,110	45,515
ΣΥΝΟΛΟ ΠΑΓΚΟΣΜΙΩΣ	859,58 8	1,015,79 8	1,133,42 3	1,300,66 6	1,324,65 0	1,283,55 9	1,648,22 9

(\* Χώρες ΕΕ)

Πηγή: F.C.I (Factors Chain International) 2010

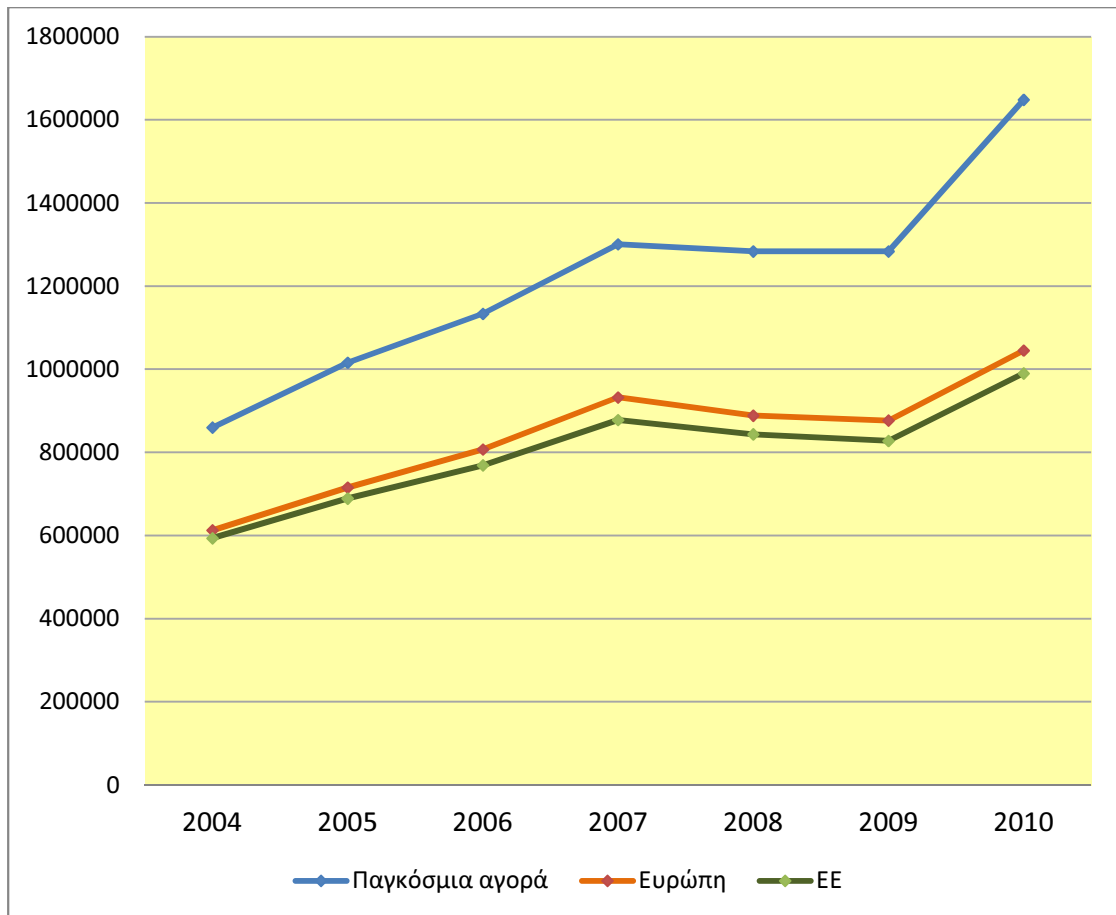


**Σχήμα 1. 1 Το μερίδιο του factoring στην παγκόσμια αγορά για το 2010**

Πηγή: I.F.G (International Factors Group), Global Industry Activity Report 2010

Σύμφωνα με τα στοιχεία του **Πίνακα 1.2** μπορούμε να μελετήσουμε σ' ένα χρονοδιάγραμμα (βλέπε Σχήμα 1.2) την εξέλιξη του factoring στην παγκόσμια αγορά και στην ευρωπαϊκή αγορά τα τελευταία 7 χρόνια.

Παρατηρούμε ότι η αύξηση του όγκου των εργασιών του factoring στην παγκόσμια αγορά από το 2004 στο 2010 είναι περίπου 91,7%. Παρομοίως και η αύξηση στην ευρωπαϊκή αγορά μεταξύ των ετών 2004 έως 2010 είναι της τάξεως του 70.6%. Όσον αφορά την ΕΕ η αύξηση κυμαίνεται στο 66,8%. Παρά τα ποσοστά ανάπτυξης οι εργασίες factoring σε παγκόσμιο επίπεδο το 2009 εμφάνισαν μείωση της τάξεως του 3.1% σε σχέση με το 2008 με το συνολικό ποσό των διαχειριζόμενων απαιτήσεων να ανέρχεται σε 1.28€ τρις . έναντι 1.32€ τρις το 2008. Αυτή η πτώση ήταν αποτέλεσμα της κρίσης που επικρατεί. Οι εταιρίες παρουσίαζαν μειωμένους τζίρους άρα εκχωρούνταν λιγότερες απαιτήσεις στις εταιρίες factoring. Με την σειρά τους αυτές σύναπταν συμφωνίες χαμηλότερης ποιότητας για να βοηθήσουν τις επιχειρήσεις που βρίσκονταν στα πρόθυρα της χρεοκοπίας δηλ. χρηματοδοτούσαν τις απώλειες εσόδων των εταιριών και όχι την ανάπτυξη τους. Ωστόσο το 2010 σημειώθηκε αύξηση 28,4% έναντι του 2009 με το συνολικό ύψος των απαιτήσεων να φτάνει το 1.64€ τρις. Σημειώνεται επίσης ότι για δύο συνεχόμενες χρονιές, 2008 και 2009, οι εργασίες factoring στην Ευρώπη σημείωσαν πτώση. Παρ' όλα αυτά η Ευρώπη κατέχει το μεγαλύτερο ποσοστό στις εργασίες factoring σε σχέση με τις άλλες ηπείρους.



**Σχήμα 1.2 Η εξέλιξη του factoring στην Παγκόσμια αγορά, στην Ευρώπη και στην ΕΕ 2004-2010**

Πηγή: FCI (Factors Chain International)

(σε εκατ. EUR)

## 1.4 Νομικό πλαίσιο λειτουργίας factoring.

*Νόμος 1905/1990*

Για τη σύμβαση πρακτορείας επιχειρηματικών απαιτήσεων και άλλες  
διατάξεις.

### **Άρθρο 1**

1. Η σύμβαση πρακτορείας επιχειρηματικών απαιτήσεων καταρτίζεται εγγράφως μεταξύ ενός κατά κύριο επάγγελμα προμηθευτή αγαθών ή υπηρεσιών και ενός πράκτορα επιχειρηματικών απαιτήσεων, ο οποίος αναλαμβάνει να παρέχει στον προμηθευτή, για το διάστημα που συμφωνείται, έναντι αμοιβής, υπηρεσίες σχετικές με την παρακολούθηση και είσπραξη μιας ή μέρους ή του συνόλου των απαιτήσεων του προμηθευτή, ιδίως από συμβάσεις πώλησης αγαθών, παροχής υπηρεσιών σε τρίτους ή εκτέλεση έργων. Περιεχόμενο της πρακτορείας αποτελεί ιδίως η εκχώρηση απαιτήσεων στον πράκτορα με ή χωρίς δικαίωμα αναγωγής, η εξουσιοδότηση για την είσπραξη τους, η χρηματοδότηση του προμηθευτή με προεξόφληση των απαιτήσεων, η λογιστική ή νομική παρακολούθηση των απαιτήσεων, η διαχείριση τους, η ολική ή η μερική κάλυψη του πιστωτικού κινδύνου του προμηθευτή.
2. Η σύμβαση πρακτορείας είναι δυνατό να αφορά και σε μη γεννημένες κατά το χρόνο σύναψης της σύμβασης απαιτήσεις, όπως επίσης και στον καθορισμό, με μορφή ειδικού ανοικτού λογαριασμού, του ύψους του πιστωτικού κινδύνου, που ο πράκτορας αναλαμβάνει κάθε φορά να καλύψει.
3. Αντικείμενο της σύμβασης του άρθρου αυτού μπορεί να είναι και απαιτήσεις έναντι πελατών στο εξωτερικό, από επιχειρηματική δραστηριότητα στο εξωτερικό οίκων εγκατεστημένων στην Ελλάδα, όπως επίσης και απαιτήσεις οίκων του εξωτερικού έναντι πελατών τους στην Ελλάδα.

4. Αντικείμενο της σύμβασης του άρθρου αυτού μπορεί να είναι και απαιτήσεις ιδρυτών ή μετόχων του φορέα του άρθρου 4 του παρόντος έναντι πελατών τους στο εσωτερικό ή και στο εξωτερικό, εφόσον οι συμβάσεις αυτές δεν εξέρχονται από τα όρια της τρέχουσας συναλλαγής του φορέα με τους λοιπούς πελάτες του.
5. Αντικείμενο των διατάξεων του παρόντος νόμου είναι και οι συμβάσεις που συνάπτονται μεταξύ πρακτόρων επιχειρηματικών απαιτήσεων, για την εκτέλεση των συμβάσεων των προηγούμενων παραγράφων του παρόντος άρθρου και την άσκηση των εξ αυτών δικαιωμάτων.
6. Η νομική παρακολούθηση ή επιδίωξη είσπραξης των απαιτήσεων, όπως περιγράφονται στο άρθρο αυτό, θα διενεργούνται δικαστικώς ή εξωδίκως σύμφωνα με τις διατάξεις του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας και του Κώδικα περί Δικηγόρων.

## **Άρθρο 2**

1. Η κατά το προηγούμενο άρθρο πρακτορεία επιχειρηματικών απαιτήσεων αναγγέλλεται εγγράφως από τον πράκτορα ή τον προμηθευτή στον οφειλέτη. Με την αναγγελία πρέπει να προσδιορίζονται επαρκώς οι απαιτήσεις, στις οποίες η πρακτορεία αφορά και η ταυτότητα του πράκτορα.
2. Αναγγελία θεωρείται και η έγγραφη γνωστοποίηση στον οφειλέτη της ύπαρξης της σύμβασης μεταξύ του πράκτορα και του προμηθευτή, καθώς και η αναγραφή στα προς εξόφληση παραστατικά της ταυτότητας του πράκτορα.
3. Η αναγγελία του άρθρου αυτού μπορεί, επίσης, να γίνει με οποιονδήποτε πρόσφορο, κατά τις συναλλαγές, έγγραφο τρόπο, αρκεί να αποδεικνύεται παραχρήμα.
4. Ο πράκτορας δεν αποκτά τα συμφωνηθέντα δικαιώματα απέναντι στον οφειλέτη και στους τρίτους πριν από την, κατά την παράγραφο 2 του παρόντος άρθρου, αναγγελία. Παροχή του οφειλέτη προς τον πράκτορα πριν από την αναγγελία ελευθερώνει τον οφειλέτη έναντι του προμηθευτή.

5. Οι συμβάσεις του άρθρου 1 του νόμου αυτού κατισχύουν των τυχόν συμφωνιών μεταξύ προμηθευτή και οφειλέτη περί ανεκχώρητου των μεταξύ τους απαιτήσεων.

### **Άρθρο 3**

1. Ο προμηθευτής ευθύνεται απέναντι στον πράκτορα για την ύπαρξη και το ύψος των απαιτήσεων, που αποτελούν αντικείμενο της σύμβασης του άρθρου 1 του παρόντος νόμου.
2. Ο προμηθευτής έχει την υποχρέωση να θέσει στη διάθεση του πράκτορα τις σχετικές με τις απαιτήσεις, που αποτελούν αντικείμενα της μεταξύ τους σύμβασης, πληροφορίες και τα παραστατικά, κατά το άρθρο 456 Α.Κ., το αργότερο μέχρι το χρόνο, κατά τον οποίο ο πράκτορας δικαιούται να ασκήσει τα δικαιώματα του από την σύμβαση.
3. Δεν επιτρέπεται η σύναψη συμβάσεων του άρθρου 1 του παρόντος νόμου με περισσότερους του ενός πράκτορες επιχειρηματικών απαιτήσεων για την ίδια απαίτηση. Η εκ δόλου παράβαση της διάταξης αυτής τιμωρείται με τις περί απάτης διατάξεις του Ποινικού Κώδικα. Ο άδικος χαρακτήρας της πράξης δεν υφίστανται εάν οι, κατά τα παραπάνω, πράκτορες συναίνεσαν στην σύναψη των συμβάσεων αυτών.

### **Άρθρο 4**

1. Η δραστηριότητα της πρακτορείας επιχειρηματικών απαιτήσεων τρίτων, όπως περιγράφεται στο άρθρο 1 του νόμου αυτού, μπορεί να ασκηθεί μόνο από: α) τράπεζες, που έχουν εγκατασταθεί και λειτουργούν νόμιμα στην Ελλάδα και β) ανώνυμες εταιρίες, με αποκλειστικό σκοπό την άσκηση της δραστηριότητας αυτής.
2. Για τη σύσταση των ανωνύμων εταιριών του εδαφίου β' της προηγούμενης παραγράφου του παρόντος άρθρου, απαιτείται ειδική άδεια της Τράπεζας της Ελλάδος, η οποία δημοσιεύεται στην εφημερίδα της Κυβερνήσεως. Όμοια άδεια απαιτείται και για τη μετατροπή υφιστάμενης εταιρίας σε ανώνυμη εταιρία με αποκλειστικό σκοπό την πρακτορεία επιχειρηματικών απαιτήσεων τρίτων, όπως και για την

- εγκατάσταση και λειτουργία στην Ελλάδα αλλοδαπών εταιριών αυτού του σκοπού. Με πράξεις του διοικητή της Τράπεζας της Ελλάδος καθορίζονται τα κριτήρια για την παροχή της άδειας της διάταξης αυτής.
3. Το καταβεβλημένο μετοχικό κεφάλαιο των ανωνύμων εταιριών του εδαφίου β' της παραγράφου 1 του άρθρου αυτού δεν μπορεί να είναι μικρότερο από το ένα τέταρτο (1/4) του ελαχίστου μετοχικού κεφαλαίου που απαιτείται για τη σύσταση ανωνύμων τραπεζικών εταιριών. Η καταβολή του παραπάνω κεφαλαίου απαιτείται και για την χορήγηση άδειας εγκατάστασης και λειτουργίας στην Ελλάδα αλλοδαπών εταιριών πρακτορείας επιχειρηματικών απαιτήσεων τρίτων.
  4. Το κατά την προηγούμενη παράγραφο ελάχιστο μετοχικό κεφάλαιο πρέπει να είναι ολόκληρο καταβεβλημένο σε μετρητά. Κατ' εξαίρεση επιτρέπεται η κάλυψη μέχρι της ημίσεως του μετοχικού κεφαλαίου με εισφορά σε είδος, εφ' όσον αυτό θα χρησιμοποιηθεί από την ίδια την εταιρία για την κάλυψη των αναγκών της.
  5. Οι μετοχές των ανωνύμων εταιριών του εδαφίου β' της παραγράφου 1 του παρόντος άρθρου είναι ονομαστικές. Η μεταβίβαση τους για οποιαδήποτε νομική αιτία, με εξαίρεση την κληρονομική διαδοχή και τη γονική παροχή, χωρίς προηγούμενη άδεια της Τράπεζας της Ελλάδος είναι άκυρη, εάν με τη μεταβίβαση ο αποκτών συγκεντρώνει μετοχές που αντιπροσωπεύουν ποσοστό μεγαλύτερο του δέκα τοις εκατό (10%) του καταβεβλημένου κεφαλαίου. Ο έλεγχος των εταιριών αυτών διεξάγεται από ορκωτούς ελεγκτές.

## **Άρθρο 5**

1. Η Τράπεζα της Ελλάδος ασκεί εποπτεία και έλεγχο στις εταιρίες του εδαφίου β' της παραγράφου 1 του προηγούμενου άρθρου 4 και μπορεί να ζητεί απ' αυτές οποιαδήποτε σχετικά στοιχεία.
2. Με πράξεις του διοικητή της Τράπεζας της Ελλάδος καθορίζονται συντελεστές φερεγγυότητας, ρευστότητας και συγκέντρωσης κινδύνων, που είναι υποχρεωτικοί για τις εταιρίες του άρθρου 4 του παρόντος νόμου.



3. Σε περιπτώσεις παράβασης των διατάξεων του νόμου αυτού, η Τράπεζα της Ελλάδος μπορεί να επιβάλλει όλα τα προβλεπόμενα για τις ανώνυμες εταιρίες μέτρα, εφαρμοζομένων αναλόγως και των σχετικών διατάξεων του νόμου για τον έλεγχο και την εποπτεία των τραπεζών.

### **Άρθρο 6**

1. Το αντικείμενο των συμβάσεων του άρθρου 1 του νόμου αυτού, καθώς και των παρεπόμενων αυτών συμφώνων, ασκούμενο από εταιρίες της παραγράφου 1 του άρθρου 4 του παρόντος νόμου, υπάγεται στις διατάξεις του ν. 1642/1986 για την επιβολή του φόρου προστιθέμενης αξίας.
2. Ως φορολογητέα αξία για τον υπολογισμό του φόρου της προηγούμενης παραγράφου λαμβάνονται υπόψη τα πάσης φύσεως ακαθάριστα έσοδα των φορέων της παραγράφου 1 του άρθρου 4 του νόμου αυτού, που προκύπτουν από τη δραστηριότητα του άρθρου 1 του ίδιου νόμου, χωρίς καμία έκπτωση, με εξαίρεση το φόρο του παρόντος άρθρου, τα οποία υπόκεινται στον εκάστοτε σε ισχύ συντελεστή του πίνακα Β' του παραρτήματος Π του άρθρου 67 του ν. 1642/1986.
3. Για τον προσδιορισμό των καθαρών κερδών των φορέων του άρθρου 4 του νόμου αυτού επιτρέπεται να ενεργείται έκπτωση για την κάλυψη του κινδύνου από την δραστηριότητα αυτή ως εξής:
  - έως 1,5% επί του μέσου ετήσιου ύψους των ποσών που ο φορέας έχει προεξοφλήσει, έναντι απαιτήσεων που έχει αναλάβει να εισπράξει από εξαγωγική δραστηριότητα χωρίς δικαίωμα αναγωγής.
  - έως 1% επί του μέσου ετησίου ύψους των ποσών των προεξοφλήσεων απαιτήσεων με δικαίωμα αναγωγής.

Η έκπτωση αυτή φέρεται σε ειδικό αφορολόγητο αποθεματικό, το ύψος του οποίου δεν μπορεί να υπερβαίνει το ήμισυ του

καταβεβλημένου μετοχικού κεφαλαίου των φορέων του εδαφίου β' της παραγράφου 1 του άρθρου 4 του νόμου αυτού ή το τέταρτο του καταβεβλημένου μετοχικού κεφαλαίου των φορέων του εδαφίου α' της ίδιας παραγράφου.

4. Οι συμβάσεις δανείων ή πιστώσεων προς εταιρίες αυτού του νόμου από ανώνυμες τραπεζικές εταιρίες ή πιστωτικά ιδρύματα στην Ελλάδα ή στο εξωτερικό, τα παρεπόμενα αυτών σύμφωνα, η εξόφληση των δανείων ή πιστώσεων και των σχετικών τόκων, προμηθειών και λοιπών επιβαρύνσεων απαλλάσσονται από κάθε φόρο, τέλος, εισφορά, κράτηση, δικαίωμα ή γενικότερα επιβάρυνση υπέρ του δημοσίου, νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου και τρίτων, ανεξάρτητα αν οι συμβάσεις αυτές συνάπτονται στην Ελλάδα ή στο εξωτερικό.

#### **Άρθρο 7**

Λεπτομέρειες της εφαρμογής του παρόντος νόμου ρυθμίζονται με κοινές αποφάσεις των Υπουργών Εθνικής Οικονομίας, Οικονομικών και Εμπορίου.

#### **Άρθρο 8**

##### ***Τροποποίηση του ν. 1642/1986***

*Το εδάφιο κατ' της παραγράφου 1 του άρθρου 18 του ν. 1642/1986 αντικαθιστάται ως εξής:*

«κστ. Οι εργασίες, στις οποίες περιλαμβάνεται και η διαπραγμάτευση που αφορούν καταθέσεις, τρεχούμενους λογαριασμούς, πληρωμές, μεταφορές, καταθέσεις και εμβάσματα, απαιτήσεις, πιστωτικούς τίτλους, επιταγές και λοιπά αξιόγραφα, με εξαίρεση την είσπραξη απαιτήσεων τρίτων, καθώς και τις εργασίες που αφορούν την πρακτορεία επιχειρηματικών απαιτήσεων που ενεργείται από τις επιχειρήσεις που ασχολούνται με τις εργασίες αυτές».

## Άρθρο 9

Η ισχύς των διατάξεων του νόμου αυτού αρχίζει από τη δημοσίευση του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως. Παραγγέλλουμε τη δημοσίευση του παρόντος στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως και την εκτέλεση του ως νόμος του Κράτους.

Ο προαναφερθείς νόμος τροποποιήθηκε και συμπληρώθηκε με το νόμο **2367/1995 «Νέοι χρηματοπιστωτικοί θεσμοί και άλλες διατάξεις»**. Πιο συγκεκριμένα στο κεφάλαιο Γ' «Σύμβαση πρακτορείας επιχειρηματικών απαιτήσεων» και άρθρο 10 του νόμου αναφέρονται οι εξής τροποποιήσεις και προσθήκες:

1. Η παράγραφος 3 του άρθρου 1 του ν. 1905/1990(ΦΕΚ 147 Α') αντικαθίσταται ως εξής:  
Αντικείμενο της σύμβασης του άρθρου αυτού μπορεί να είναι και απαιτήσεις έναντι πελατών στο εξωτερικό από επιχειρηματική δραστηριότητα στο εξωτερικό οίκων εγκατεστημένων στην Ελλάδα, όπως επίσης και απαιτήσεις οίκων του εξωτερικού έναντι πελατών τους στην Ελλάδα.
2. Προστίθεται στο άρθρο 1 του ν. 1905/1990 παράγραφος με τον αριθμό 4, η οποία έχει ως εξής:  
Αντικείμενο της σύμβασης του άρθρου αυτού μπορεί να είναι και απαιτήσεις ιδρυτών ή μετόχων του φορέα του άρθρου 4 του παρόντος έναντι πελατών τους στο εσωτερικό ή και στο εξωτερικό, εφόσον οι συμβάσεις αυτές δεν εξέρχονται από τα όρια της τρέχουσας συναλλαγής του φορέα με τους πελάτες του.
3. Οι παράγραφοι 4 και 5 του άρθρου 1 του ν. 1905/1990 αριθμούνται 5 και 6 αντίστοιχα.

4. Η παράγραφος 5 του άρθρου 4 του ν.1905/1990 αντικαθίσταται ως εξής:

Οι μετοχές των ανωνύμων εταιριών του εδαφίου β' της παραγράφου 1 του παρόντος άρθρου είναι ονομαστικές. Η μεταβίβαση τους για οποιαδήποτε νομική αιτία, με εξαίρεση την κληρονομική διαδοχή και τη γονική παροχή, χωρίς προηγούμενη άδεια της Τράπεζας της Ελλάδος είναι άκυρη, εάν με την μεταβίβαση ο αποκτών συγκεντρώνει μετοχές που αντιπροσωπεύουν ποσοστό μεγαλύτερο του 10% του καταβεβλημένου μετοχικού κεφαλαίου. Ο έλεγχος των εταιρών αυτών διεξάγεται από ορκωτούς ελεγκτές.

5. Η παράγραφος 3 του άρθρου 6 του ν. 1905/1990 αντικαθίσταται ως ακολούθως:

Για τον προσδιορισμό των καθαρών κερδών των φορέων του άρθρου 4 του νόμου αυτού επιτρέπεται να διενεργείται έκπτωση, για την κάλυψη του κινδύνου από τη δραστηριότητα αυτή ως εξής:

- Έως 1.5% επί του μέσου ετησίου ύψους των ποσών που φορέας έχει προεξοφλήσει, έναντι απαιτήσεων που έχει αναλάβει να εισπράξει από εξαγωγική δραστηριότητα χωρίς δικαίωμα αναγωγής.
- Έως 1% επί του μέσου ετήσιου ύψους των ποσών των προεξοφλημένων απαιτήσεων με δικαίωμα αναγωγής.

Η έκπτωση αυτή φέρεται σε ειδικό αφορολόγητο αποθεματικό, το ύψος του οποίου δεν μπορεί να υπερβαίνει το ήμισυ του καταβεβλημένου μετοχικού κεφαλαίου των φορέων του εδαφίου β' της παραγράφου 1 του άρθρου 4 του νόμου αυτού ή το τέταρτο του καταβεβλημένου μετοχικού κεφαλαίου των φορέων του εδαφίου α' της ίδιας παραγράφου.

6. Προστίθεται παράγραφος στο άρθρο 6 του ν. 1905/1990 με τον αριθμό 4, η οποία έχει ως εξής:

Οι συμβάσεις δανείων ή πιστώσεων προς εταιρίες αυτού του νόμου από ανώνυμες τραπεζικές εταιρίες ή πιστωτικά ιδρύματα στην Ελλάδα

ή στο εξωτερικό, τα παρεπόμενα αυτών σύμφωνα, η εξόφληση των δανείων ή πιστώσεων ή και των σχετικών τόκων, προμηθειών και λοιπών επιβαρύνσεων απαλλάσσονται από κάθε φόρο, τέλος, εισφορά, κράτηση, δικαίωμα ή και γενικότερα επιβάρυνση υπέρ του Δημοσίου, νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου και τρίτων, ανεξάρτητα αν οι συμβάσεις αυτές συνάπτονται στην Ελλάδα ή στο εξωτερικό.

## ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2

### 2.1 Τα είδη του factoring

Το factoring είναι μια σύμβαση που παρουσιάζει μεγάλη ευελιξία. Ο ν. 1905/90 ευνοεί τις παραλλαγές στην σύμβαση factoring. Σύμφωνα με το άρθρο 1, παρ. 1 του συγκεκριμένου νόμου *«Περιεχόμενο της πρακτορείας αποτελεί ιδίως η εκχώρηση απαιτήσεων στον πράκτορα με ή χωρίς δικαίωμα αναγωγής, η εξουσιοδότηση για την είσπραξη τους, η χρηματοδότηση του προμηθευτή με προεξόφληση των απαιτήσεων, η λογιστική ή νομική παρακολούθηση των απαιτήσεων, η διαχείριση τους, η ολική ή η μερική κάλυψη του πιστωτικού κινδύνου του προμηθευτή.»* καταδεικνύεται η ποικιλία των υπηρεσιών που μπορούν να παρέχονται με μια σύμβαση factoring.

Η διάκριση των διαφόρων ειδών factoring διευκολύνει την κατανόηση των επί μέρους λειτουργιών και την ανεύρεση των εφαρμοστέων κανόνων. Από την άλλη πλευρά όμως η διάκριση των επί μέρους ειδών δεν πρέπει να οδηγήσει στον πλήρη κατακερματισμό του ενιαίου αυτού νομικού και συναλλακτικού συστήματος.

Μπορούμε να διακρίνουμε παρακάτω τα σημαντικότερα είδη της σύμβασης factoring:

- Με δικαίωμα αναγωγής και χωρίς δικαίωμα αναγωγής factoring
- Εμφανές και αφανές factoring
- Factoring με προεξόφληση και χωρίς προεξόφληση
- Εγχώριο και διεθνές factoring

(Ι.Σ.Σπυριδάκης, Factoring, εκδόσεις Αντ. Ν.Σακκουλά, 2007, σελ. 15)

Πιο συγκεκριμένα:

### 2.1.1 **Factoring με δικαίωμα αναγωγής και factoring χωρίς δικαίωμα αναγωγής**

*Factoring με δικαίωμα αναγωγής (ή νόθο factoring)* υφίσταται όταν ο πιστωτικός κίνδυνος αφερεγγυότητας του οφειλέτη παραμένει στον προμηθευτή, ενώ ο πράκτορας παρέχει χρηματοδότηση με προκαταβολές έναντι εκχωρημένων απαιτήσεων, λογιστική παρακολούθηση καθολικών πελατών, διαχείριση και είσπραξη των εκχωρημένων απαιτήσεων καθώς και αξιολόγηση της φερεγγυότητας των πελατών. Η συνέπεια σε περίπτωση μη πληρωμής είναι ότι ο προμηθευτής ευθύνεται απέναντι στον πράκτορα για την επιστροφή των ποσών που έλαβε προκαταβολικά ως χρηματοδότηση. Άρα η μη κάλυψη του πιστωτικού κινδύνου από τον πράκτορα δείχνει ότι στο συγκεκριμένο είδος factoring δεν περιλαμβάνεται η ασφαλιστική λειτουργία.

Στο *factoring χωρίς δικαίωμα αναγωγής (ή γνήσιο factoring)* επιτελούνται όλες οι λειτουργίες του θεσμού του factoring, τόσο η διαχειριστική και η ασφαλιστική όσο και η χρηματοδοτική. Ο πράκτορας αδυνατεί να στραφεί εναντίον του προμηθευτή, στην περίπτωση κατά την οποία η τιμολογιακή απαίτηση δεν εισπράττεται εξαιτίας της αδυναμίας ή άρνησης πληρωμής του οφειλέτη λόγω αφερεγγυότητας του.

*Ι.Σ.Σπυριδάκης, Factoring, εκδόσεις Αντ. Ν.Σακκουλά,2007, σελ.16-17*

Βαλαβάνη Αριστέα( 2010) *Η λειτουργία της συμβάσεως factoring και η ανώμαλη εξέλιξη της*. Διπλωματική εργασία. ΑΠΘ

### 2.1.2 **Εμφανές και αφανές factoring**

*Εμφανές factoring* έχουμε όταν η σύμβαση factoring αναγγέλλεται στον οφειλέτη και ο πράκτορας αποκτά όλα τα δικαιώματα του προμηθευτή εναντίον του οφειλέτη. Η γνωστοποίηση γίνεται συνήθως είτε με ειδική αναφορά στα τιμολόγια που εκδίδει ο προμηθευτής είτε με

την αποστολή γραπτής ανακοίνωσης από τον προμηθευτή ή τον πράκτορα προς τον οφειλέτη.

Στο *αφανές factoring* η γνωστοποίηση της εκχώρησης των απαιτήσεων στον πράκτορα δεν πραγματοποιείται λόγω του ότι θα επηρεαστεί αρνητικά η επιχειρηματική φήμη του πράκτορα. Στην περίπτωση που επικρατήσει η αφανής διαδικασία ο οφειλέτης καταβάλλει στον προμηθευτή τα ποσά των απαιτήσεων και αυτός με την σειρά του υποχρεούται να τα μεταβιβάσει στον πράκτορα.

(Σπύρος Δ. Ψυχομάνης, Το factoring ως σύμβαση πρακτορείας επιχειρηματικών απαιτήσεων, εκδόσεις Σακκουλά, 1996, σελ 50-51)

### 2.1.3 **Factoring με προεξόφληση τιμολογίων και factoring χωρίς προεξόφληση**

Για *factoring με προεξόφληση τιμολογίων* γίνεται λόγος όταν ο πράκτορας προσφέρει στον προμηθευτή μια διαφορετική και πιο ευέλικτη χρηματοδότηση προεξοφλώντας έως και το 80% της αξίας των τιμολογίων πριν καταστούν ληξιπρόθεσμα. Το ποσοστό αυτό βέβαια κυμαίνεται ανάλογα και με το ύψος των πωλήσεων. Σε αυτήν την περίπτωση, ο προμηθευτής ενεργεί ως αντιπρόσωπος του πράκτορα και εξακολουθεί να εισπράττει τις εκχωρημένες απαιτήσεις του. Υποχρεούται, όμως, κάθε φορά να αποδίδει το εισπραγμένο ποσό κατά τον συμφωνημένο χρόνο και τρόπο, την τήρηση των οποίων παρακολουθεί και ελέγχει ο πράκτορας, έχοντας το δικαίωμα άμεσης αναγωγής σε περίπτωση παρεκκλίσεων από τα συμφωνηθέντα.

*Factoring χωρίς προεξόφληση (ή καταληκτικό)*. Ο πράκτορας αναλαμβάνει τις απαιτήσεις, υποσχόμενος την καταβολή της αξίας τους μόνο κατά το χρονικό σημείο που θα καταστούν ληξιπρόθεσμες. Σ' αυτό το είδος factoring ο πράκτορας αναλαμβάνει είτε μόνο τη λογιστική και νομική παρακολούθηση των απαιτήσεων ( διαχειριστική λειτουργία) είτε και την κάλυψη του πιστωτικού κινδύνου ( ασφαλιστική λειτουργία) χωρίς να συντελείται και χρηματοδότηση του προμηθευτή (χρηματοδοτική λειτουργία).



(Σπόρος Δ. Ψυχομάνης, Το factoring ως σύμβαση πρακτορείας επιχειρηματικών απαιτήσεων, εκδόσεις Σακκουλά, 1996, σελ 52)

#### 2.1.4 **Εγχώριο και διεθνές factoring**

Ανάλογα με την εντοπιότητα των απαιτήσεων δηλ. αν οι απαιτήσεις των προμηθευτών προέρχονται από πωλήσεις αγαθών ή παροχές υπηρεσιών στον τόπο που ασκεί τη δραστηριότητα του ο πράκτορας, ή αν οι απαιτήσεις προέρχονται από εξαγωγές αγαθών ή παροχή υπηρεσιών σε χώρα διαφορετική από εκείνη στην οποία είναι εγκατεστημένος ο προμηθευτής, διακρίνουμε τις περιπτώσεις του **εγχώριου factoring** και του **διεθνούς factoring**.

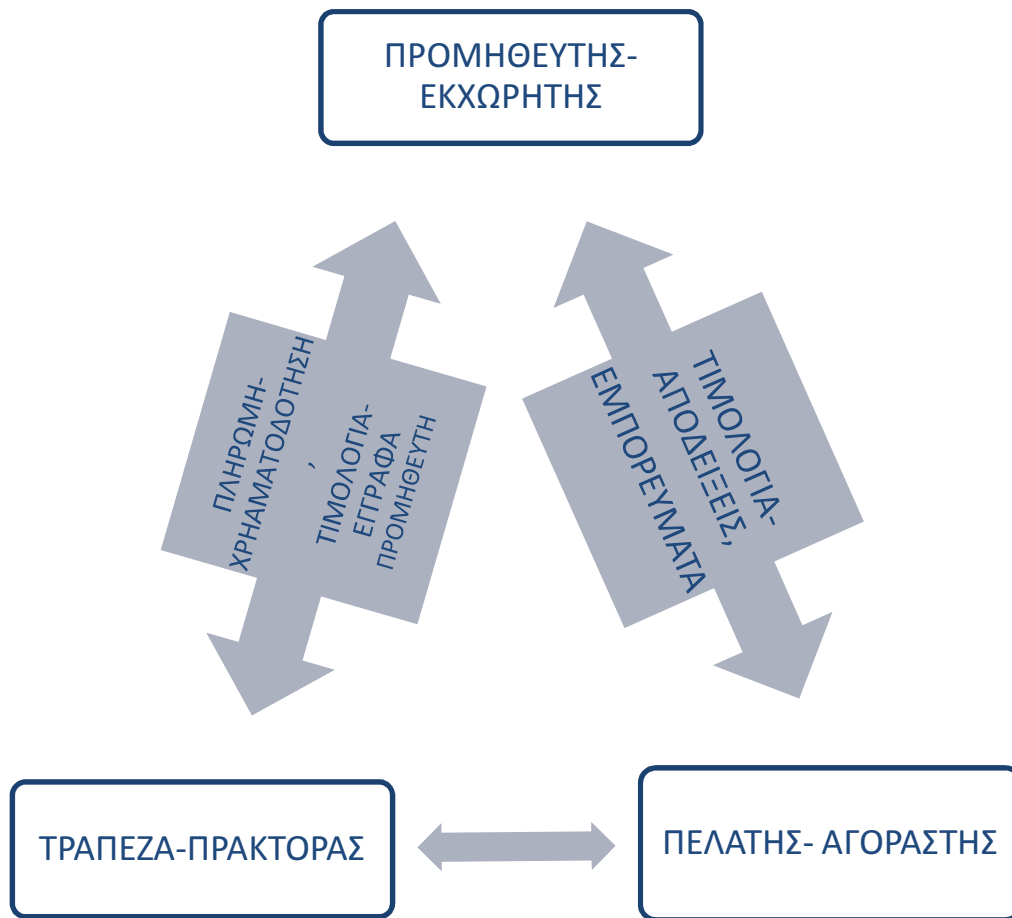
Το *εγχώριο factoring* καλύπτει τις ανάγκες μιας επιχείρησης στην εγχώρια αγορά. Εφαρμόζεται κυρίως σε μικρομεσαίες και μεταποιητικές επιχειρήσεις για κάθε προϊόν και υπηρεσία. Λόγω του ότι αυτές οι επιχειρήσεις αντιμετωπίζουν προβλήματα διαχείρισης και χρηματοδότησης το εγχώριο factoring είναι το κατάλληλο εργαλείο γι' αυτές. Ο πράκτορας αναλαμβάνει εξ' ολοκλήρου τη διαχείριση και είσπραξη των απαιτήσεων του προμηθευτή, απαλλάσσοντας την επιχείρηση του από το βάρος των χρονοβόρων λειτουργικών διαδικασιών. Ταυτόχρονα αξιολογεί την πιστοληπτική ικανότητα των οφειλετών και συμβουλεύει ανάλογα τον προμηθευτή προστατεύοντας τον από την ανάληψη υπέρμετρων πιστωτικών κινδύνων.

Επιπλέον, παρέχει ασφαλιστική κάλυψη των απαιτήσεων του προμηθευτή. Αναλαμβάνει τον πιστωτικό κίνδυνο των οφειλετών, προστατεύοντας την επιχείρηση από πιθανή αδυναμία πληρωμής αυτών. Παρατηρούμε λοιπόν ότι το εγχώριο factoring χωρίζεται σε δύο κατηγορίες. Στο εγχώριο factoring με δικαίωμα αναγωγής και στο εγχώριο factoring χωρίς δικαίωμα αναγωγής.

Τα οφέλη από την χρήση εγχώριου factoring για την επιχείρηση είναι:

- Διαρκής και άμεση ρευστότητα ανάλογη με τον ρυθμό ανάπτυξης της επιχείρησης, που επιτρέπει την επέκταση των δραστηριοτήτων και των αγοραστικών δυνατοτήτων.
- Ολοκληρωμένη παρακολούθηση των απαιτήσεων, εξοικονομώντας πολύτιμο χρόνο για την προώθηση των εργασιών.
- Έγκαιρη αξιολόγηση της πιστοληπτικής ικανότητας των οφειλετών που επιτρέπει την μείωση του κινδύνου επισφαλών απαιτήσεων.
- Ανάθεση είσπραξης στον πράκτορα με δυνατότητα έγκαιρης και άμεσης ενημέρωσης για αποκλίσεις από τους χρόνους πληρωμών.

[http://www.bankofcyprus.gr/greece\\_gr/Business\\_Gr/Factoring\\_gr/ourfactoringproducts\\_gr/domesticrecourse\\_gr/](http://www.bankofcyprus.gr/greece_gr/Business_Gr/Factoring_gr/ourfactoringproducts_gr/domesticrecourse_gr/) (πρόσβαση 25-07-2011)



**Σχήμα 2.1 Λειτουργία εγχώριου factoring**

Πηγή: Leasing-Factoring-Forfeiting-Franchising-Venture capital, Β' έκδοση 2000, ΓΑΛΑΝΗΣ ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ.

Στο Σχήμα 2.1 παρουσιάζεται η λειτουργία του εγχώριου factoring. Ο προμηθευτής στέλνει τα εμπορεύματα στον αγοραστή και εκχωρεί τα τιμολόγια και άλλα ανάλογα έγγραφα στον πράκτορα. Ο πράκτορας πληρώνει προκαταβολή συνήθως το 80% της αξίας. Ο πράκτορας στέλνει αντίγραφα των τιμολογίων στον πελάτη και εισπράττει τα τιμολόγια. Εν συνεχεία ο πελάτης στέλνει αντίγραφα των πληρωμένων τιμολογίων στον πράκτορα και στον προμηθευτή και τέλος ο πράκτορας πληρώνει το υπόλοιπο 20% στον προμηθευτή.

Το Διεθνές *factoring* ενασχολείται με τις απαιτήσεις που προέρχονται από εξαγωγές αγαθών ή παροχές υπηρεσιών σε χώρα διαφορετική από εκείνη που έχουν την εγκατάστασή τους και ασκούν την επιχειρηματική τους δραστηριότητα ο πράκτορας και ο προμηθευτής. Το διεθνές *factoring* παρέχει στην εξαγωγική επιχείρηση αντίστοιχες υπηρεσίες με το εγχώριο *factoring*. Είναι πλέον καθολικά αποδεκτό ως ζωτικής σημασίας για τις οικονομικές ανάγκες των μικρών και μεσαίων εξαγωγέων. Έχει την υποστήριξη των κυβερνητικών οργάνων και των κεντρικών τραπεζών σε όλο τον κόσμο και όλο και περισσότεροι εξαγωγείς το χρησιμοποιούν αλλά μερικές φορές επιλέγουν ένα συγκεκριμένο αριθμό υπηρεσιών και όχι όλο το πακέτο.

Δεδομένου ότι το διεθνές εμπόριο συνεχίζει να αυξάνεται έτσι συνεχίζουν να αυξάνονται και οι ευκαιρίες που παίρνει ο συγκεκριμένος κλάδος του *factoring*. Επειδή το διεθνές *factoring* λειτουργεί με παρόμοιο τρόπο στο εγχώριο *factoring*, οι εξαγωγείς έχουν συνειδητοποιήσει ότι μπορεί να τους βοηθήσει να γίνουν πιο ανταγωνιστικοί σε πολυσύνθετες παγκόσμιες αγορές.

<http://www.fci.nl/about-factoring/what-is-international-factoring> (πρόσβαση 26-07-2011)

Το διεθνές *factoring* χωρίζεται σε εξαγωγικό *factoring* και εισαγωγικό *factoring*.

Εξαγωγικό *factoring*: απευθύνεται σε επιχειρήσεις που εξάγουν αγαθά ή παρέχουν υπηρεσίες σε πελάτες τους στο εξωτερικό. Οι εταιρίες *factoring* συνεργάζονται με ξένες εταιρίες *factoring* (two factors system), στις περισσότερες χώρες του κόσμου και παρέχουν χρηματοδότηση έναντι εκχωρημένων εξαγωγικών απαιτήσεων, κάλυψη του πιστωτικού κινδύνου της φερεγγυότητας του αγοραστή, διαχείριση και είσπραξη των εκχωρημένων απαιτήσεων, νομική υποστήριξη στην διεκδίκηση εκχωρημένων απαιτήσεων καθώς και έγκαιρη, έγκυρη και συνεχή αξιολόγηση της φερεγγυότητας των οφειλετών. Όλα τα παραπάνω προσφέρονται χωρίς εγγυητικές επιστολές ή τραπεζικές ενέγγυες και χωρίς εμπράγματα ή άλλες εξοφλήσεις. Έτσι παρέχεται στον εξαγωγέα ασφάλεια, σιγουριά, προοπτική και ευχέρεια στο να προσφέρει στους πελάτες του ευνοϊκότερους όρους πωλήσεων και

διακανονισμού της αξίας των εξαγόμενων εμπορευμάτων με αποτέλεσμα να βελτιώνεται η ανταγωνιστικότητα της επιχείρησης στις αγορές του εξωτερικού.

Εισαγωγικό factoring: απευθύνεται σε επιχειρήσεις που προμηθεύονται αγαθά ή υπηρεσίες από το εξωτερικό. Ο εξαγωγικός πράκτορας χρηματοδοτεί τον προμηθευτή και η εταιρία καλύπτει τη φερεγγυότητα του εισαγωγέα και παρέχει διαχείριση και είσπραξη των απαιτήσεων για λογαριασμό του εξαγωγικού πράκτορα. Με αυτή τη διαδικασία ο εισαγωγέας εξασφαλίζει ευνοϊκότερους όρους αγορών και διακανονισμό της αξίας των εισαγόμενων αγαθών και επιταχύνει τη βελτίωση της ρευστότητας και της αποδοτικότητας του, καθώς και τη βελτίωση της ανταγωνιστικότητας του.

Τα οφέλη που αποκομίζονται από τη χρήση του διεθνούς factoring για τους εξαγωγείς :

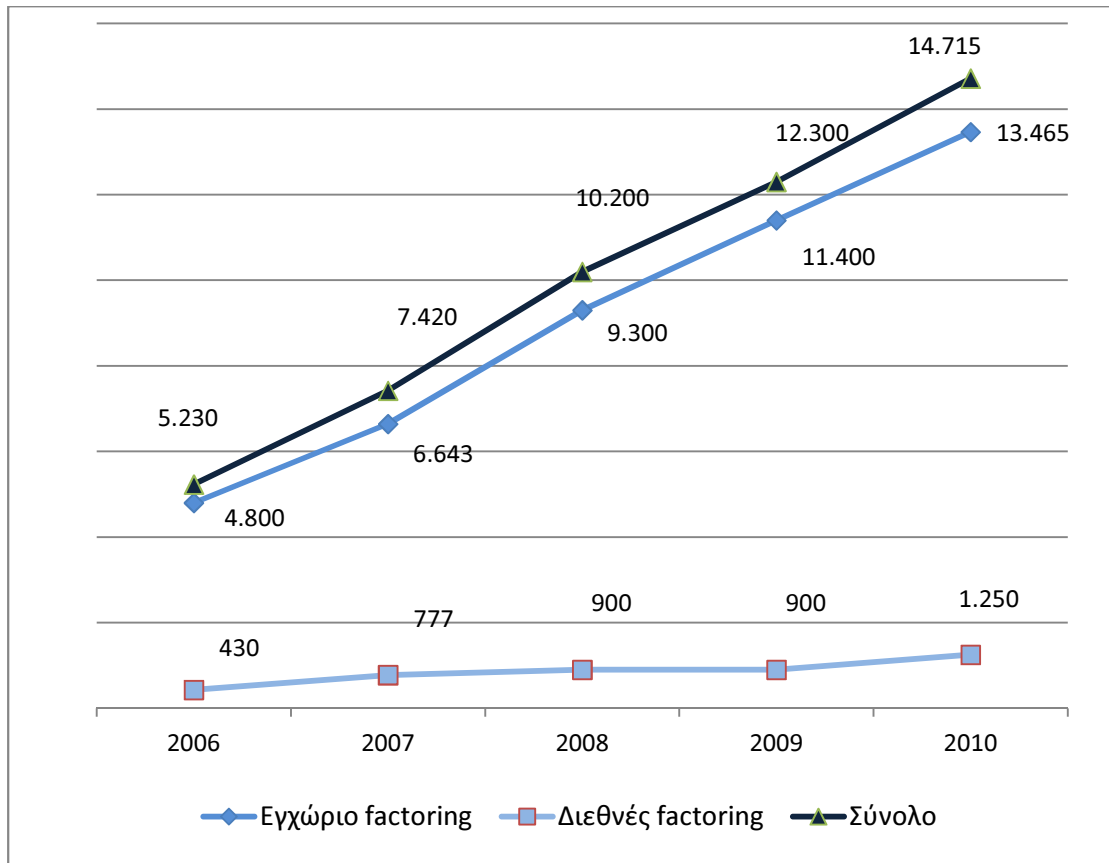
- Αύξηση των πωλήσεων σε αγορές του εξωτερικού, προσφέροντας ανταγωνιστικούς όρους πώλησης
- Προστασία από πιστωτικές απώλειες σε πελάτες του εξωτερικού
- Ρευστότητα για την ενίσχυση του κεφαλαίου κίνησης
- Ενισχυμένη δυνατότητα δανεισμού και μια ευκαιρία να χρησιμοποιηθούν οι εκπτώσεις προμηθευτών
- Επιταχυνόμενη ταμειακή ροή μέσω των γρηγορότερων συλλογών
- Χαμηλότερο κόστος από τις συνολικές δαπάνες για τις συναλλαγές με ενέγγυα πίστωση

Και για τους εισαγωγείς:

- Δεν χρειάζεται η ενέγγυα πίστωση
- Διεύρυνση της αγοραστικής δύναμης χωρίς να εμποδίζει τις υπάρχουσες γραμμές πίστωσης
- Οι παραγγελίες τοποθετούνται γρήγορα χωρίς να υποστούν καθυστερήσεις, έξοδα διαπραγμάτευσης κ.α.

<http://www.fci.nl/about-factoring/benefits> (πρόσβαση 26-07-2011)

## 2.2 Η εξέλιξη των εγχώριων και διεθνών εργασιών factoring στην Ελλάδα, στην ΕΕ και στον υπόλοιπο κόσμο.



**Σχήμα 2.2 Ανάπτυξη εργασιών factoring στην Ελληνική αγορά.**

Πηγή :F.C.I.

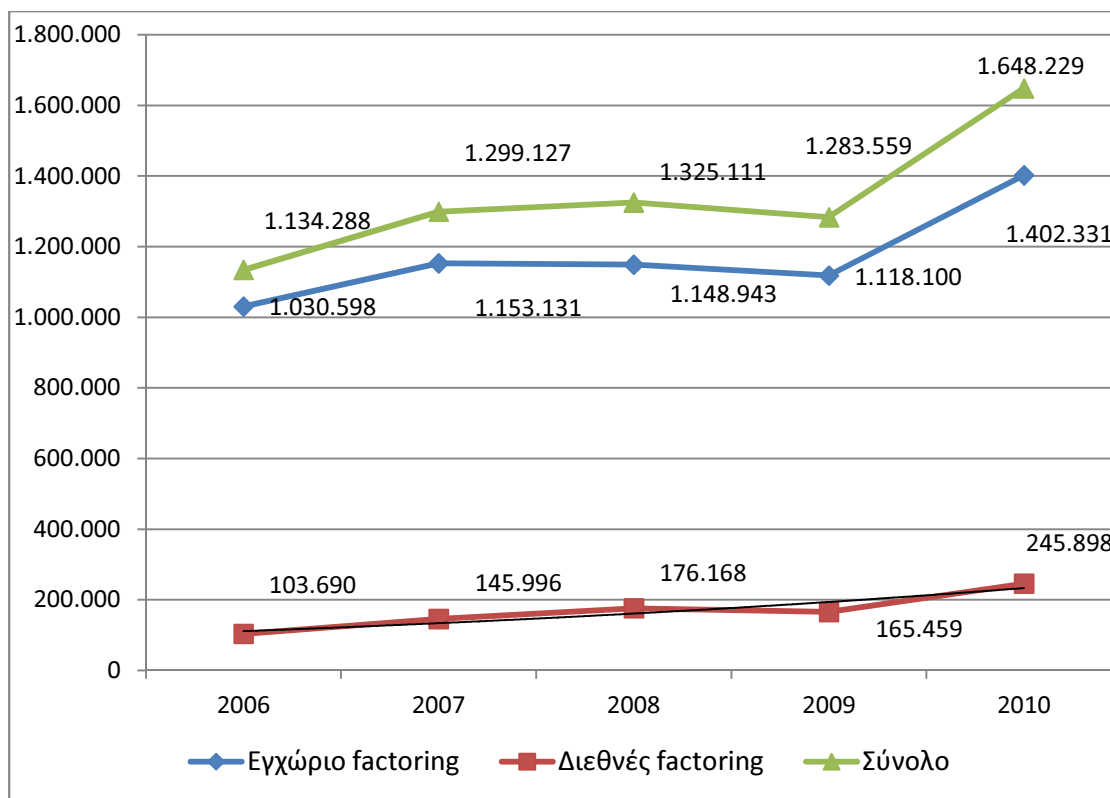
(σε εκατ. EUR)

Η ανάπτυξη των εργασιών factoring στην Ελλάδα παρόλο το δυσμενές οικονομικό περιβάλλον και τη συρρίκνωση του κύκλου εργασιών των επιχειρήσεων παρουσιάζει μια συνεχή αυξητική πορεία. Οι υπηρεσίες factoring την Ελλάδα παρουσίασαν το 2010 σημαντική ανάπτυξη εργασιών της τάξης του 18% έναντι του 2009, με τη συνολική αξία των διαχειριζόμενων επιχειρηματικών απαιτήσεων στα 14,2 δις. Η συμμετοχή των υπηρεσιών της εγχώριας αγοράς ανήλθε στα 13,465 δις Ευρώ ενώ οι εργασίες του διεθνούς factoring ανήλθαν σε αξία 1.2 δις Ευρώ.(βλέπε Σχήμα 2.2)

Η υποχώρηση της οικονομικής δραστηριότητας αναφορικά με τις δραστηριοποιημένες στην Ελλάδα επιχειρήσεις, σε συνδυασμό με την έλλειψη ρευστότητας στην αγορά αύξησε την ανάγκη των επιχειρήσεων κάθε μεγέθους ευρέσεως πηγής άμεσης ρευστοποίησης αλλά και διασφάλισης των επί πιστώσει πωλήσεων τους. Δεδομένης της περιορισμένης επέκτασης των παραδοσιακών τραπεζικών χρηματοδοτήσεων, οι υπηρεσίες του factoring αποτέλεσαν ελκυστικό χρηματοοικονομικό εργαλείο έναντι αυτών δεδομένης της παροχής τους σε γεγεννημένες εμπορικές απαιτήσεις, με αποτέλεσμα την ανάπτυξη του κύκλου εργασιών του προϊόντος.

Την αναπτυξιακή πορεία του factoring στην ελληνική αγορά ενισχύει η βούληση κράτους και αγοράς για σταδιακή εξάλειψη του φαινομένου των μεταχρονολογημένων επιταγών με το factoring να αναδεικνύεται ως η υγιής εναλλακτική λύση για την χρηματοδότηση επιχειρήσεων, με περιορισμένη πρόσβαση στον τραπεζικό δανεισμό. Την ίδια στιγμή παρατηρούμε μια στροφή της διεθνούς αγοράς factoring σε πιο προσεκτική επιλογή πελατών, λόγω της αυξημένης επαγρύπνησης που υπαγορεύει η διεθνής έξαρση των φαινομένων απάτης.

<http://www.hellenicfactors.gr/pdf/Apologismos2010.pdf> (πρόσβαση 30-07-2011)



**Σχήμα 2.3 Ανάπτυξη εργασιών factoring στην Παγκόσμια αγορά**

Πηγή: F.C.I.

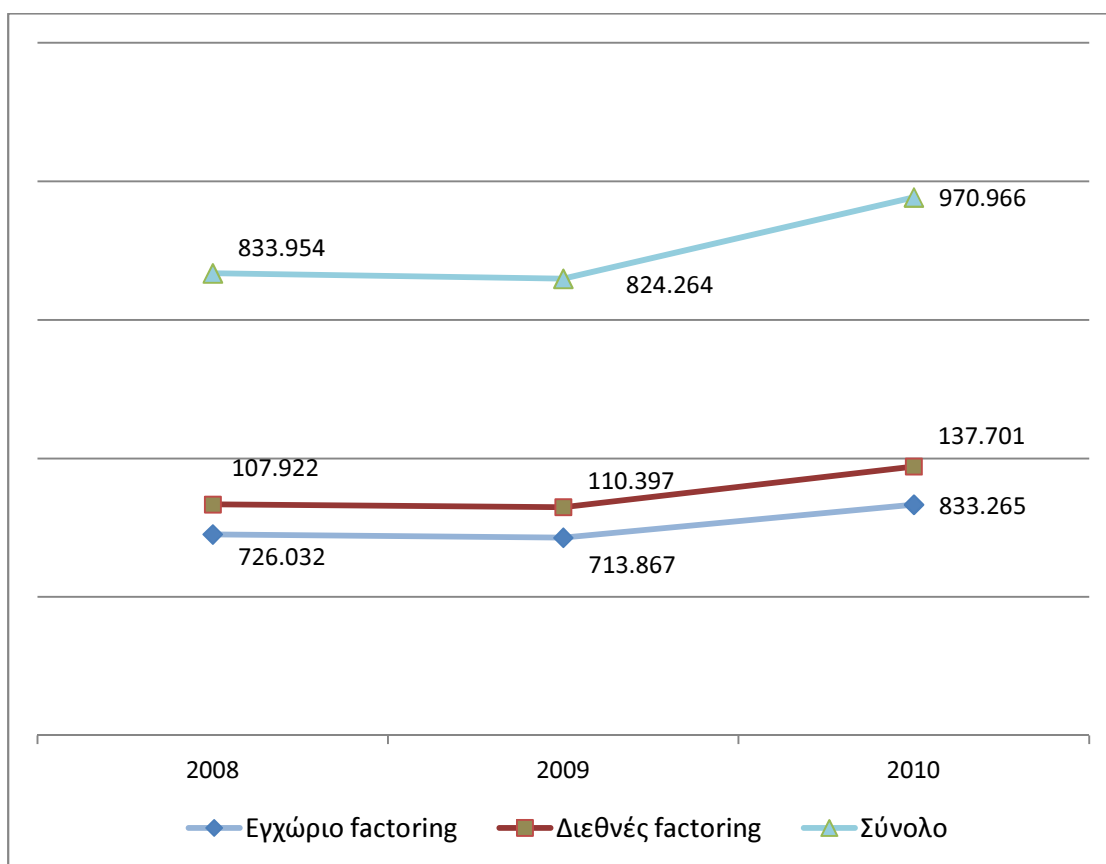
(σε εκατ. EUR)

Οι υπηρεσίες του εγχώριου και του διεθνούς factoring στην παγκόσμια αγορά παρουσιάζουν, γενικώς, μια αυξητική τάση. Εκτός από την περίοδο 2008-2009 που παρά την χρηματοπιστωτική και οικονομική κρίση παρουσιάζεται μόνο μια κάμψη της τάξεως του 3,14% με το συνολικό ύψος των διαχειριζόμενων απαιτήσεων το 2008 ανέρχεται σε 1,32 τρις έναντι 1,28 τρις το 2009. Το διεθνές factoring είχε πληγεί ιδιαίτερα από την κρίση και σημείωσε πτώση 6,1% με έσοδα 166 δις Ευρώ. Το εγχώριο factoring με έσοδα ύψους 1,118 τρις παρουσίασε πτώση της τάξεως του 2,7%. (βλέπε Σχήμα 2.3)

Το 2010 οι εργασίες factoring εμφάνισαν αύξηση 27,8% έναντι του 2009 με το συνολικό ύψος των διαχειριζόμενων απαιτήσεων να ανέρχεται σε 1,64 τρις Ευρώ. Όσον αφορά την κατανομή των εργασιών σε σχέση με το εγχώριο ή το διεθνές factoring, το εγχώριο αντιπροσώπευε το 2010 το 85,1% επί του συνολικού κύκλου εργασιών factoring, ενώ οι εργασίες του διεθνούς factoring ήταν στο 14,9%. (βλέπε Πίνακα 1.1 και Σχήμα 2.3)



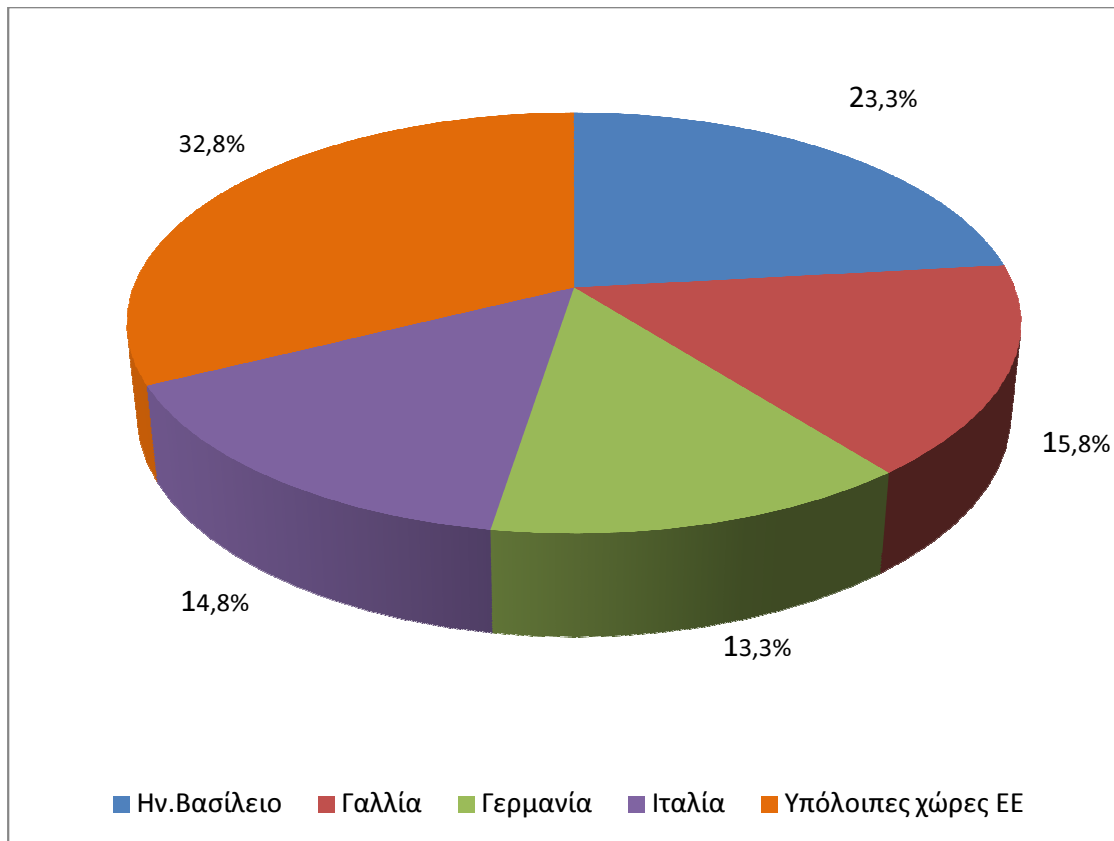
Το factoring είναι ένα δημοφιλές εργαλείο για τις ευρωπαϊκές επιχειρήσεις. Η ΕΕ καλύπτει τα 2/3 της παγκόσμιας αγοράς με τις τέσσερις μεγάλες ευρωπαϊκές χώρες (Ηνωμένο Βασίλειο, Γαλλία, Γερμανία, Ιταλία) να καλύπτουν το 50%. Όπως και στον υπόλοιπο κόσμο έτσι και στην ΕΕ παρατηρείται μια μείωση των εργασιών του factoring την περίοδο 2008-2009 της τάξεως του 1,2%, λόγω της παγκόσμιας οικονομικής ύφεσης. Το 2010 η βιομηχανία επέστρεψε πιο ισχυρή στο μακροπρόθεσμο σχέδιο ανάπτυξης της με αύξηση 17,8% από το 2009 (βλέπε Σχήμα 2.4).



**Σχήμα 2.4 Ανάπτυξη εργασιών factoring στην ΕΕ**

Πηγή: F.C.I.

(σε εκατ. EUR)



**Σχήμα 2.5 Ο κύκλος εργασιών factoring στην ΕΕ το 2010**

Πηγή: E.U.Federation

Οι τέσσερις μεγάλες ευρωπαϊκές χώρες κατέχουν την μερίδα του λέοντος στις εργασίες του factoring σε ευρωπαϊκό επίπεδο σε ποσοστό περίπου 70%. (βλέπε Σχήμα 2.5). οι μεγαλύτερες αγορές είναι αυτές του Ην. Βασιλείου με συνολικό κύκλο εργασιών 226 δις Ευρώ και ποσοστό 23,3% , της Γαλλίας με 153 δις Ευρώ και ποσοστό 15,8%, της Ιταλίας με 143 δις και της Γερμανίας με ποσοστό 13,3% και συνολικό κύκλο εργασιών 129 δις Ευρώ.

Εκ του συνολικού ύψους εργασιών για το 2010 το 85,8% αφορά το εγχώριο factoring και το 14,2% το διεθνές factoring.

## **2.3 Προοπτικές για το εγχώριο και το διεθνές factoring στην Ελλάδα και σε παγκόσμιο επίπεδο.**

Η προτίμηση των χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων για ασφαλέστερη μορφή χρηματοδότησης προς τις επιχειρήσεις σε συνδυασμό με την αύξηση του ενδιαφέροντος από τις επιχειρήσεις για υπηρεσίες διαχείρισης, είσπραξης και ασφάλισης των εμπορικών τους απαιτήσεων, προσδίδουν στο factoring ως χρηματοοικονομικό εργαλείο προοπτικές περαιτέρω ανάπτυξης στις εγχώριες αλλά και διεθνούς εμπορίου υπηρεσίες του. Επιδιώκεται διέξοδος εκ μέρους της ελληνικής επιχειρηματικότητας από την κρίση μέσω της ανάπτυξης της διεθνούς δραστηριοποίησης τους, με ευαισθητοποίηση ως προς την αμεσότητα χρηματοδότησης και διασφάλισης των επί πιστώσει εξαγωγών τους.

Τα πλεονεκτήματα του εξαγωγικού factoring έχουν αποδειχθεί πολύ ελκυστικά στους διεθνείς εμπόρους. Πλέον θεωρείται ως μια εξαιρετική εναλλακτική λύση σε άλλες μορφές χρηματοδότησης του εμπορίου και κατά συνέπεια ο ρόλος της επιστολής της πίστωσης σταδιακά μειώνεται. Αυτό σημαίνει ότι οι προοπτικές για το διεθνές factoring μπορούν να θεωρηθούν θετικές σε όλες τις χώρες. Όχι μόνο αυτές που είναι ιδιαίτερα βιομηχανοποιημένες αλλά και εκείνες που αναπτύσσονται ακόμα.

Στο μέλλον όμως, η πραγματική πρόκληση για τις εταιρίες πρακτορείας θα είναι να διατηρήσουν την ευελιξία τους , ώστε να μπορούν να αντιδράσουν γρήγορα στις μεταβαλλόμενες συνθήκες της αγοράς.

<http://www.hellenicfactors.gr/pdf/Apologismos2010.pdf> (πρόσβαση 05-08-2011)

## **ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3**

### **3.1 Πλεονεκτήματα που απορρέουν από τις εργασίες του factoring.**

Πολλά οφέλη δημιουργούνται από τη χρήση του factoring, τόσο για τις *επιχειρήσεις* που το επιλέγουν όσο και για τους *πράκτορες*. Επίσης σημαντικά είναι τα οφέλη και για την *εθνική οικονομία* καθώς αποτελεί εργαλείο με το οποίο επιτυγχάνονται πολλοί και διάφοροι στόχοι στους τομείς των μικρομεσαίων επιχειρήσεων, του εξαγωγικού εμπορίου και των πιστωτικών και χρηματοδοτικών ιδρυμάτων.

#### **3.1.1 Πλεονεκτήματα για τις επιχειρήσεις**

Δημιουργούνται πολλά και σημαντικά οικονομικά οφέλη στις επιχειρήσεις που επιλέγουν το factoring. Αυτά έγκειται κυρίως στην χρηματοδότηση, τη διαχείριση και την εξασφάλιση που τους παρέχει το factoring. Εκτός από την αποφυγή όλης της γραφικής εργασίας που συνδέεται με την λήψη της παραδοσιακής χρηματοδότησης (δάνειο), το factoring γενικά παρέχει άμεσα μετρητά. Ακολουθεί μια λίστα με πρόσθετα πλεονεκτήματα του factoring.

- Παροχή κεφαλαιακής ρευστότητας : το κύριο πλεονέκτημα του factoring είναι ότι βοηθά την επιχείρηση να πάρει το κεφάλαιο κίνησης που χρειάζεται χωρίς να λάβει κάποιο χρέος ή να εισάγει νέους επενδυτές. Επειδή το σημερινό οικονομικό περιβάλλον είναι ανταγωνιστικό, πολλές επιχειρήσεις βρίσκονται κάτω υπό τεράστια πίεση για τη βελτίωση των λειτουργιών και την ανάληψη μέτρων για τη μείωση του κόστους, ώστε να παραμείνουν κερδοφόρες. Οι ιδιοκτήτες των μικρομεσαίων

επιχειρήσεων συχνά ξοδεύουν αρκετό χρόνο για τις ταμειακές ροές και τα πιστωτικά ζητήματα των πελατών τους παρά στους πρωταρχικούς στόχους για ανάπτυξη της επιχείρησής τους, αύξηση των πωλήσεων, την ανάπτυξη των μεθόδων μάρκετινγκ και τη βελτίωση της παραγωγικότητας των εργαζομένων.

Πολλές επιχειρήσεις αντιμετωπίζουν σοβαρά προβλήματα ρευστότητας επειδή τα μετρητά τους είναι δεσμευμένα σε εισπρακτέους λογαριασμούς τους. Για τις επιχειρήσεις που αναπτύσσονται τα προβλήματα ταμειακής ροής μπορεί να είναι ακόμη χειρότερα επειδή όλο και περισσότερο από το κεφάλαιο δεν είναι στον τραπεζικό τους λογαριασμό αλλά στον ισολογισμό ως εισπρακτέες απαιτήσεις. Η ανάληψη από τον πράκτορα της είσπραξης των τιμολογίων από τους πελάτες-οφειλότες θα βελτιώσει την όλη παραπάνω εικόνα, καθώς θα γίνει έγκαιρη ρευστοποίηση των εισπρακτέων απαιτήσεων τους.

– Βελτίωση των ταμειακών ροών χωρίς δανεισμό από την τράπεζα:

Οι επιχειρήσεις μπορούν να αποβάλουν τους μακροχρόνιους κύκλους τιμολόγησης και να λάβουν μετρητά για τα εκκρεμή τους τιμολόγια σε 48 ώρες το λιγότερο. Δεδομένου ότι το factoring δεν είναι ένα δάνειο, η επιχείρηση δεν λαμβάνει κανένα χρέος και διατηρεί την μόχλευση της για να λάβει κάποιο νέο χρέος στο μέλλον.

– Ισχυροποίηση της διαπραγματευτικής θέσης της επιχείρησης:

Πολλοί προμηθευτές προσφέρουν εκπτώσεις στην περίπτωση που πληρώνονται σε άμεσο χρονικό διάστημα. Με το factoring, επιταχύνεται η ταμειακή ροή της επιχείρησης και αυτό της επιτρέπει να πληρώσει άμεσα τους προμηθευτές της και να εκμεταλλευτεί τις εκπτώσεις που παρέχουν ή να αγοράσει μεγαλύτερες ποσότητες. Επίσης, εκμεταλλευόμενη την οικονομική της ανεξαρτησία η επιχείρηση μπορεί να παύσει

πλέον να παρέχει εκπτώτικα προνόμια στους δικούς της πελάτες.

– Βελτίωση της φερεγγυότητας της επιχείρησης:

Δεδομένου ότι το factoring θα παρέχει άμεσα μετρητά στην επιχείρηση, μπορεί να πληρώσει τους λογαριασμούς της εγκαίρως επιτρέποντας της να δημιουργήσει ένα ισχυρό θεμέλιο φερεγγυότητας. Η βελτίωση της φερεγγυότητας και η αύξηση της πιστωτικής της ικανότητας θα δώσει στην επιχείρηση αυξημένη ισχύ δανεισμού όταν την χρειαστεί.

<http://www.bestinvoicefactoring.com/article/benefits-of-factoring.html>

(πρόσβαση 05-11-2011)

– Ενίσχυση της εξωστρέφειας των επιχειρήσεων:

Οι επιχειρήσεις αναζητούν χρηματοδοτικό συνεργάτη για να προκαταβάλει τις πιστώσεις που δίνονται στους πελάτες του εξωτερικού και εξασφαλιστικό προκειμένου να παρέχει εγγυήσεις για τον αναληφθέντα πιστωτικό κίνδυνο. Οι ελληνικές εταιρίες που δοκιμάζουν την τύχη των προϊόντων τους στο εξωτερικό, καλούνται να αντιμετωπίσουν διεθνή ανταγωνισμό σε επίπεδο τιμολογιακής πολιτικής. Πολλές φορές ως ανταγωνιστικό πλεονέκτημα αναγκάζονται να προτάξουν την παροχή ανοικτής πίστωσης, έναντι της εξόφλησης μετρητοίς. Το factoring παρέχει την απαραίτητη ρευστότητα προκειμένου να υποστηριχθεί το κεφάλαιο κίνησης αλλά και ασφάλιση για τον κίνδυνο μη πληρωμής. Το γεγονός ότι το κόστος της ασφάλισης το επωμίζεται η ελληνική επιχείρηση και όχι ο ξένος πελάτης, αποτελεί ισχυρότατο επιχείρημα για να προτιμηθεί το factoring από κάθε μορφής τραπεζικές εγγυήσεις.

Καραγιαννόπουλος Γ. (2010, Δεκέμβριος) τεύχος 368, Αγορά factoring.

<http://hrima.gr/article.asp?view=1086&ref=1071> (πρόσβαση 05-11-2011)

– Ασφάλεια της επιχειρηματικής δραστηριότητας:

Η ασφάλεια που παρέχεται από την ασφαλιστική λειτουργία του factoring στην επιχείρηση είναι πολύ σημαντική. Η επιχείρηση μαθαίνει να αποφεύγει συναλλαγές που πιθανόν να της δημιουργήσουν πρόβλημα. Έχει τη δυνατότητα να πωλεί αγαθά ή να παρέχει υπηρεσίες σε πελάτες όπου δεν ήταν δυνατόν να υπολογιστεί ο οικονομικός κίνδυνος, καθώς τον σχετικό κίνδυνο τον αναλαμβάνει ο πράκτορας. Της εξασφαλίζει πλήρη κάλυψη των κινδύνων μη πληρωμής των απαιτήσεων.

(Σπύρος Δ. Ψυχομάνης, Το factoring ως σύμβαση πρακτορείας επιχειρηματικών απαιτήσεων, εκδόσεις Σακκουλά, 1996, σελ 81-83)

### **3.1.2 Πλεονεκτήματα για τους πράκτορες**

Το factoring αποτελεί μια ιδιαίτερα προσοδοφόρα οικονομική δραστηριότητα για τους *πράκτορες*, καθώς όσο αυξάνεται ο κύκλος εργασιών των επιχειρήσεων τόσο αυξάνονται και τα δικά τους κέρδη. Οι πράκτορες κερδίζουν από την συμφωνημένη προμήθεια που λαμβάνουν σε κάθε απαίτηση που τους εκχωρεί ο προμηθευτής και από τους τόκους επί των ποσών, που καταβάλλονται στον προμηθευτή, ως προκαταβολή, έναντι των απαιτήσεων του. Άλλωστε με δεδομένο ότι οι πράκτορες στην Ελλάδα και στο εξωτερικό είναι τράπεζες ή θυγατρικές τους ανώνυμες εταιρίες γίνεται αντιληπτό ότι αυτές έχουν πλέον την δυνατότητα να παρέχουν ολοκληρωμένες λύσεις για χρηματοδοτικές, ασφαλιστικές, διαχειριστικές ανάγκες και ανταγωνιστικά πακέτα υπηρεσιών. Έτσι προσελκύουν νέους πελάτες που θα προσφύγουν και σε άλλες επωφελείς γι' αυτές τραπεζικές εργασίες.

(Σπύρος Δ. Ψυχομάνης, Το factoring ως σύμβαση πρακτορείας επιχειρηματικών απαιτήσεων, εκδόσεις Σακκουλά, 1996, σελ 78)

### 3.1.3 Πλεονεκτήματα για την εθνική οικονομία

Όσον αφορά την εθνική οικονομία το factoring είναι ένα χρήσιμο χρηματοοικονομικό εργαλείο με το οποίο επιτυγχάνονται διάφοροι στόχοι σε συγκεκριμένους τομείς:

- Καταπολεμάει την φοροδιαφυγή καθώς ελαχιστοποιούνται οι περιπτώσεις αφανών συναλλαγών και με τις χρηματοδοτικές λύσεις που προσφέρει συγκρατεί την παραοικονομία.
- Συμβάλλει στην ανάπτυξη και προώθηση του εξαγωγικού εμπορίου. Οι επιχειρήσεις που επιθυμούν να προβούν σε εμπορικό άνοιγμα στο εξωτερικό δεν διακατέχονται από ενδοιασμούς για το αν αυτή η ενέργεια τους είναι σωστή. Γιατί το factoring εξαλείφει όλη την δυσπιστία και την αβεβαιότητα των επιχειρήσεων για τις αλλοδαπές εμπορικές συνήθειες, τα εμπορικά δικάια των χωρών εισαγωγής και τα προβλήματα των νομισματικών συνηθειών.
- Αποφεύγεται η δημιουργία υπερχρεωμένων και προβληματικών επιχειρήσεων από κακή διαχείριση τραπεζικών πιστώσεων. Σε περιόδους μεγάλου πληθωρισμού ή όταν επιχειρήσεις με υγιές οικονομικά στοιχεία αντιμετωπίζουν προβλήματα πρόσβασης στην παραδοσιακή τραπεζική χρηματοδότηση, το factoring παρέχει χρηματοδοτική διέξοδο, ασφάλιση κινδύνων και παροχή άλλων υπηρεσιών που διαφορετικά θα έπρεπε να τις αναλάβει η ίδια επιχείρηση.
- Σαν διεθνής θεσμός πλέον, το factoring είναι αναγκαίο για κάθε χώρα που θέλει να επιτύχει τη βιομηχανική της ανάπτυξη, την τόνωση των εμπορικών συναλλαγών της και την αντοχή του τραπεζικού της συστήματος.



(Σπόρος Δ. Ψυχομάνης, Το factoring ως σύμβαση πρακτορείας επιχειρηματικών απαιτήσεων, εκδόσεις Σακκουλά, 1996, σελ 76-77)

### **3.2 Μειονεκτήματα που απορρέουν από τις εργασίες του factoring.**

Πέρα από τα πλεονεκτήματα που απορρέουν από την χρήση των εργασιών του factoring υπάρχουν και μειονεκτήματα. Παρακάτω ακολουθεί μια αναλυτική λίστα με τα κυριότερα μειονεκτήματα.

– Υψηλό κόστος χρηματοδότησης

Όταν ένας πράκτορας αγοράζει το τιμολόγιο της επιχείρησης με προεξόφληση, το ποσοστό προεξόφλησης ίσως να μην φαίνεται τόσο κακό. Όταν τα τιμολόγια είναι πολλά και μικρής αξίας, τότε το κόστος είναι μεγάλο αφού ο πράκτορας θα χρεώσει ένα ελάχιστο ποσό ανά τιμολόγιο. Εάν το factoring χρησιμοποιείται μόνο για ρευστότητα, το κόστος είναι υψηλότερο από τον απλό δανεισμό. Συνήθως όμως το κόστος είναι λογικό καθώς οι εταιρίες που παρέχουν υπηρεσίες factoring δρουν και αυτές σ' ένα ανταγωνιστικό περιβάλλον με πολλούς προμηθευτές. Βέβαια τα τελευταία χρόνια η καλύτερη οργάνωση και η ανάπτυξη των πληροφοριακών συστημάτων έχουν μειώσει τον κόστος της προμήθειας του πράκτορα σε μεγάλο βαθμό ώστε τα οφέλη του factoring υπερτερούν έναντι του μειονεκτήματος του κόστους.

– Διαστρέβλωση της εικόνας της επιχείρησης

Στο παρελθόν όταν μια επιχείρηση χρησιμοποιούσε τις υπηρεσίες ενός πράκτορα, θεωρούνταν ένα σημάδι ότι η συγκεκριμένη επιχείρηση αντιμετώπιζε οικονομικές δυσκολίες. Στις μέρες μας, όμως, η αντίληψη αυτή έχει αλλάξει και το factoring θεωρείται φυσιολογικός τρόπος χρησιμοποίησης από

τις επιχειρήσεις και ως μια βιώσιμη τεχνική διαχείρισης των διαθεσίμων.

<http://spiritleo.hubpages.com/hub/The-Advantages-and-Disadvantages-of-Factoring> (πρόσβαση 07-11-2011)

– Σχέση εξάρτησης με τον πράκτορα

Το factoring δημιουργεί μια σχέση εξάρτησης της επιχείρησης από τον πράκτορα. Η επιχείρηση με το να αναθέτει στον πράκτορα την πιστωτική της πολιτική έναντι των πελατών της, την επιλογή των πελατών και το σημαντικό κομμάτι που δεν είναι άλλο από την λογιστική παρακολούθηση και είσπραξη των απαιτήσεων, παύει να ασχολείται με αυτά και επαναπαύεται. Ωστόσο σε μια συμφωνημένη ή μη περίπτωση μονομερούς λύσεως της σχέσης δημιουργούνται σοβαρά προβλήματα με την αναδιοργάνωση και επαναπροσαρμογή της στην προηγούμενη χρηματοπιστωτική της κατάσταση.

– Επιχειρηματικές ζημιές και χρήση ρευστότητας.

Όταν η επιχείρηση παρουσιάζει μόνιμες ζημιές και σταθερή μείωση του κύκλου εργασιών το factoring θα αποτελέσει ένα επιπλέον ασύμφορο βάρος για την οικονομική της κατάσταση. Το factoring απευθύνεται σε υγιείς, αναπτυσσόμενες μικρομεσαίες επιχειρήσεις καθώς δεν μπορεί να αποτελέσει θεραπευτικό μέσο για προβληματικές επιχειρήσεις. Πρόβλημα επίσης δημιουργείται από την χρήση του κεφαλαίου που λαμβάνει από τον πράκτορα για επενδυτικούς σκοπούς και όχι ως κεφάλαιο κίνησης. Αυτό δεν θα προσφέρει καμία ωφέλεια του factoring στην επιχείρηση και έτσι θα οδηγηθεί σε υπερχρέωση, σε μείωση κερδών και κύκλου εργασιών.

(Σπύρος Δ. Ψυχομάνης, Το factoring ως σύμβαση πρακτορείας επιχειρηματικών απαιτήσεων, εκδόσεις Σακκουλά, 1996, σελ 87)

– Σωστή επιλογή πράκτορα

Όταν η επιχείρηση επιλέγει ένα πράκτορα για να συνεργαστεί μαζί του πρέπει να βεβαιωθεί ότι είναι σωστός και αξιόπιστος. Μερικοί πράκτορες κοιτάζουν να επωφεληθούν μόνο για τα δικά τους συμφέροντα και προσπαθούν να εκμεταλλευτούν όσους δεν έχουν καταλάβει τη διαδικασία του factoring τόσο καλά. Ένας καλός πράκτορας θα αντιμετωπίσει τη σχέση με τον πελάτη σαν μια συνεργασία. Η σχέση πρέπει να είναι σχέση κέρδους και για τους δύο. Ένας καλός, αξιόπιστος πράκτορας δεν θα προσπαθήσει να αποκρύψει το πραγματικό κόστος του factoring από τους πελάτες του και συχνά θα τους ενθαρρύνει να αναπτύξουν ένα οικονομικό σχέδιο ώστε να μην έχουν ανάγκη τον πράκτορα περισσότερο απ' όσο χρειάζεται. Επίσης ένας καλός πράκτορας γνωρίζει ότι όταν μεταχειρίζεται τους πελάτες του με αμεροληψία και επαγγελματισμό, θα τον ανταμείψουν συστήνοντας τον και σε άλλους πελάτες.

<http://www.bestinvoicefactoring.com/article/cost-of-factoring.html> (πρόσβαση 08-11-2011)

### **3.3 Factoring και κρίση.**

Η διαδικασία του factoring γίνεται κάθε μέρα όλο και πιο σημαντική με την εξάπλωση της χρηματοπιστωτικής κρίσης. Για να αποφύγουν την απώλεια των επιχειρήσεων τους πολλοί διευθυντές έχουν συνειδητοποιήσει πόσο σημαντικό είναι να έχουν μια σταθερή ροή χρημάτων. Όταν η επιχείρηση αντιμετωπίζει πρόβλημα με το ταμειακό της υπόλοιπο θα πρέπει να βρει λύσεις. Αυτό συμβαίνει πολύ συχνά, όταν η επιχείρηση πουλάει αγαθά ή υπηρεσίες που ο πελάτης δεν θα πληρώσει επί τόπου. Αυτό οδηγεί σε ανεπαρκή κεφάλαια. Μια λύση στο πρόβλημα αυτό είναι το factoring. Σε

περιόδους οικονομικής κρίσης, όπως τα τελευταία τρία χρόνια, είναι σημαντικό να εξασφαλιστεί μια καλή ροή του χρήματος. Είναι επίσης σημαντικό ότι τα χρέη επιστρέφονται εγκαίρως. Με αυτό τον τρόπο πολλές επιχειρήσεις έχουν διασωθεί από την οικονομική κατάρρευση. Η πραγματική κρίση προκλήθηκε επίσης από την έλλειψη ρευστότητας στην αγορά. Με την επίλυση του προβλήματος όλο και περισσότερες επιχειρήσεις μπορούν να επιβιώσουν σ' αυτό το περιβάλλον.

<http://www.ubscure.com/Art/32882/226/Business-Factoring-A-Solution-In-A-Economy-Crisis.html> (πρόσβαση 08-11-2011)

Ένα ερώτημα που προβληματίζει πολλές επιχειρήσεις είναι αν η εταιρία factoring που συνεργάζονται ή πρόκειται να συνεργαστούν θα επηρεαστεί από την κρίση. Η απάντηση είναι , ίσως και θα εξαρτηθεί από πολλά πράγματα συμπεριλαμβανομένου του τρόπου που χρηματοδοτείται η εταιρία factoring και ποια τράπεζα χρησιμοποιεί για τραπεζικές υπηρεσίες. Ο πράκτορας αν αυτοχρηματοδοτείται ή χρηματοδοτείται από επενδυτή υπάρχει ένας μικρός κίνδυνος να ξεμείνει από κεφάλαια. Εάν χρηματοδοτείται από τράπεζα θα εξαρτηθεί από ποια τράπεζα χρησιμοποιούν σαν δανειστή. Αν ο δανειστής είναι σε κίνδυνο τότε και η εταιρία factoring θα κινδυνεύσει. Σοβαρό πρόβλημα λοιπόν αντιμετωπίζουν όχι μόνο οι μικρομεσαίες εταιρίες factoring που, συνήθως, υποστηρίζονται από τραπεζικά δάνεια αλλά και μεγαλύτερες εταιρίες του κλάδου.

[Marco Terry \(2008\) http://factoring-invoices.blogspot.com/2008/09/financials-crisis-and-how-it-affects.html](http://factoring-invoices.blogspot.com/2008/09/financials-crisis-and-how-it-affects.html)

Παρ' όλα αυτά η ανάθεση συγκέντρωσης των οφειλών σε εταιρίες factoring αποτελεί ένα ταχέως αναπτυσσόμενο κλάδο διεθνώς. Ο παγκόσμιος όγκος απαιτήσεων που διακινήθηκε μέσω του factoring προσέγγιζε το 1.7 τρις Ευρώ το 2010, επίπεδο διπλάσιο σε σχέση με το 2004. Παρομοίως και η αύξηση στην ευρωπαϊκή αγορά ήταν της τάξεως του 70,6% μεταξύ των ετών 2004-2010. Παρά τη δυσμενή οικονομική συγκυρία, το factoring και στην Ελλάδα φαίνεται να διανύει μια περίοδο ωριμότητας και αυξανόμενης αποδοχής από την επιχειρηματική κοινότητα. Ίσως και η ίδια οικονομική δυσπραγία έχει ανοίξει περισσότερο τους ορίζοντες του factoring και έχει

συντελέσει με τον τρόπο της στην επέκταση του. Αν ο κλάδος συνεχίσει να αντιλαμβάνεται την τωρινή οικονομική κατάσταση ως έχει με την δέουσα προσοχή, τότε ανοίγει ο δρόμος για να φτάσει ο θεσμός σε επίπεδα αποδοχής αντίστοιχα των χωρών της δυτικής Ευρώπης. Η ανάγκη των επιχειρήσεων για συμπληρωματική πηγή ρευστότητας, η μείωση των μεταχρονολογημένων επιταγών και η απροθυμία των τραπεζών να χρηματοδοτούν σε «ακάλυπτη» βάση έχουν αυξήσει το τελευταίο διάστημα την δημιουργία σχέσεων factoring.

## ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4

### 4.1 Η λογιστική παρακολούθηση του factoring στα πλαίσια του ΕΓΛΣ.

#### 4.1.1 Λογιστική factoring με δικαίωμα αναγωγής

Στη μορφή αυτή ο πιστωτικός κίνδυνος παραμένει στην επιχείρηση. Συνεπώς οι απώλειες από επισφαλείς απαιτήσεις δεν βαρύνουν τον πράκτορα αλλά την επιχείρηση. Οι μεταβιβαζόμενες στον πράκτορα σε ενέχυρο απαιτήσεις με την εξουσιοδότηση είσπραξη τους και με τη συμφωνία το προϊόν είσπραξης να άγεται σε μείωση δανείου που ο πράκτορας χορήγησε στην επιχείρηση, καταχωρούνται σε υπολογαριασμούς του 30 «πελάτες» :

- 30.00 «πελάτες εσωτερικού»
- 30.00.90 «απαιτήσεις κατά πελάτη στην τράπεζα με εγγύηση χορηγήσεων της»

Άρα ο 30.00.90 λειτουργεί ως εξής:

Χρέωση

Πίστωση

Χρεώνεται με την αξία των μεταβιβαζομένων τιμολογίων σε εγγύηση με πίστωση των λογαριασμών των πελατών.	Πιστώνεται με τα ποσά που η τράπεζα εισπράττει από τους πελάτες με χρέωση του επόμενου λογαριασμού.
	Και, με την αξία των τιμολογίων που ο πράκτορας επιστρέφει στην επιχείρηση ανείσπρακτα με χρέωση του λογαριασμού του πελάτη.

Οι χρηματοδοτήσεις που η επιχείρηση λαμβάνει από τον πράκτορα έναντι της αξίας των μεταβιβαζομένων απαιτήσεων είναι δυνατό να παρακολουθούνται σε κατάλληλο υπολογαριασμό του 52 «τράπεζες- λογαριασμοί βραχυπρόθεσμων υποχρεώσεων». Π.χ. 52.90 «δάνεια έναντι απαιτήσεων εκχωρημένων με factoring». Λειτουργεί ως εξής:

Χρέωση	<u>52.90</u>	Πίστωση
Χρεώνεται με τα ποσά που η τράπεζα αναγγέλλει στην επιχείρηση ότι εισέπραξε από τους πελάτες με πίστωση του 30.00.90		Πιστώνεται με τα χρηματικά ποσά που εισπράττει από την τράπεζα έναντι της αξίας των εκχωρημένων τιμολογίων.
		Και, με τις αμοιβές και τα έξοδα της τράπεζας, με χρέωση αρμόδιου υπολογαριασμού του 65, π.χ. 65.90 «τόκοι και έξοδα είσπραξης απαιτήσεων με σύμβαση factoring».

Ο δικαίωμα διενέργειας πρόβλεψης για επισφαλείς απαιτήσεις στη παραπάνω μορφή factoring πρέπει να έχει η επιχείρηση που πωλεί, αφού αυτή φέρει τον πιστωτικό κίνδυνο.

#### **4.1.2 Λογιστική factoring χωρίς δικαίωμα αναγωγής.**

Κατά την πώληση η επιχείρηση χρεώνει τον κατάλληλο υπολογαριασμό του 30 «πελάτες»(30.00 «πελάτες εσωτερικού», 30.01 «πελάτες εξωτερικού» με πίστωση του αρμόδιου υπολογαριασμού των πωλήσεων (π.χ. 70 «πωλήσεις εμπορευμάτων» ,71 «πωλήσεις προϊόντων») , του λογαριασμού ΦΠΑ. Με τις εκχωρούμενες στον πράκτορα απαιτήσεις η επιχείρηση χρεώνει τον πράκτορα. Ο λογαριασμός του πράκτορα είναι σκόπιμο να τηρείται ως υπολογαριασμός του 30 «πελάτες» π.χ. 30.00 «πελάτες εσωτερικού», 30.00.00 «τράπεζα Χ, λογαριασμός factoring», 30.01 «πελάτες εξωτερικού», 30.01.00 «τράπεζα Χ, λογαριασμός factoring» κ.λ.π. με πίστωση του

αρμόδιου υπολογαριασμού του 30 που είχε χρεωθεί με την ανωτέρω αρχική ημερολογιακή εγγραφή της πώλησης.

Ο ανωτέρω λογαριασμός του πράκτορα ενδείκνυται να αναλύεται στους ακόλουθους τρεις υπολογαριασμούς:

- 30.00.00 «τράπεζα Χ, λογαριασμός factoring»
- 30.00.00.00 «λογαριασμός απαιτήσεων κατά πελατών εκχωρημένες με σύμβαση factoring.
- 30.00.00.01 «λογαριασμός χρηματοδοτήσεων»
- 30.00.00.02 «λογαριασμός αμοιβών και εξόδων»

Οι παραπάνω λογαριασμοί λειτουργούν ως εξής:

Χρέωση 30.00.00 Πίστωση

Χρεώνεται με την αξία των εκχωρημένων τιμολογίων πωλήσεως με πίστωση του αρμόδιου υπολογαριασμού του 30 «πελάτες»	Πιστώνεται με το ποσό που ο πράκτορας καταβάλει στην επιχείρηση με χρέωση του 30.00.00.01
	Και, με την αξία των τυχόν επιστρεφόμενων ανείσπρακτων τιμολογίων με χρέωση του αρμόδιου υπολογαριασμού του 30 «πελάτες»

Υπόλοιπο χρεωστικό εμφανίζει το ποσό που οφείλει ο πράκτορας από εκχωρημένες απαιτήσεις.

Χρέωση 30.00.00.01 Πίστωση

Χρεώνεται με τα ποσά που αναγγέλλει ο πράκτορας ότι εισέπραξε από τους πελάτες, με πίστωση του 30.00.00	Πιστώνεται με τα ποσά που λαμβάνει η επιχείρηση για χρηματοδότηση της έναντι των απαιτήσεων που εκχωρεί με χρέωση του 38 «χρηματικά διαθέσιμα».
	Και, με αμοιβές και προμηθευτές του



	πράκτορα με χρέωση του 30.00.00.02
--	------------------------------------

*Υπόλοιπο πιστωτικό εμφανίζει το ανεξόφλητο ποσό των χρηματοδοτήσεων που έλαβε η επιχείρηση από τον πράκτορα.*

Χρέωση 30.00.00.02 Πίστωση

Περιοδικά μεταφέρεται στην πίστωση του 30.00.00.01	Πιστώνεται με την αμοιβή, προμήθειες και με τα έξοδα που δικαιούται ο πράκτορας με χρέωση του αρμόδιου υπολογαριασμού του 65 π.χ. 65.90 «τόκοι και έξοδα εισπράξεως απαιτήσεων με σύμβαση factoring
--	---

#### *Λογαριασμός εξισωμένος*

Εάν η επιχείρηση, έναντι των απαιτήσεων της, λαμβάνει από τους πελάτες της γραμμάτια στην ονομαστική αξία των οποίων περιλαμβάνονται και τόκοι, τα γραμμάτια αυτά παραδίδονται στην τράπεζα, η οποία καταχωρεί στα έσοδα της τους τόκους, εφόσον αυτή καταβάλει στην επιχείρηση την αξία των τιμολογίων κατά την εκχώρηση των απαιτήσεων σ' αυτήν. Την πρόβλεψη για επισφαλείς απαιτήσεις (3% επί του συνόλου των ετήσιων ακαθάριστων εσόδων τους από το factoring) διενεργεί ο πράκτορας, αφού αυτός φέρει τον πιστωτικό κίνδυνο. Η πρόβλεψη αυτή σύμφωνα με τη διάταξη του άρθρου 6 § 6 του ν. 1905/1990 εκπίπτει φορολογικά και το σωρευτικό πιστωτικό υπόλοιπο αυτής δεν μπορεί να υπερβεί το 1/2 του καταβεβλημένου μετοχικού κεφαλαίου της τράπεζας. Ο νόμος εσφαλμένα ονομάζει την πρόβλεψη αυτή *αφορολόγητο αποθεματικό*.

#### 4.1.3 Λογιστική του factoring χωρίς χρηματοδότηση.

Είναι δυνατόν η επιχείρηση να μην εκχωρεί τις απαιτήσεις της στον πράκτορα αλλά απλώς να τον εξουσιοδοτεί για την είσπραξη τους. Η λογιστική αντιμετώπιση του factoring της μορφής αυτής μπορεί να είναι παρόμοια με την λογιστική αντιμετώπιση που καθιερώνει το ΕΓΛΣ για τα γραμμάτια που δίνονται στις τράπεζες για είσπραξη (31.01 και 31.08). Έτσι η επιχείρηση έχει τη δυνατότητα να παρακολουθεί το εξεταζόμενο factoring ως εξής: οι μεταβιβαζόμενες στον πράκτορα για είσπραξη απαιτήσεις καταχωρούνται σε αρμόδιους υπολογαριασμούς του 30 «πελάτες», 30.00 «πελάτες εσωτερικού» και 30.00.91 «απαιτήσεις κατά πελατών στην τράπεζα για είσπραξη με σύμβαση factoring.

Χρέωση

30.00.91

Πίστωση

Χρεώνεται με την αξία των μεταβιβαζομένων τιμολογίων για είσπραξη, με πίστωση των λογαριασμών των πελατών.	Πιστώνεται με τα ποσά που ο πράκτορας εισπράττει από τους πελάτες με χρέωση του επόμενου λογαριασμού.
	Και, με την αξία των τιμολογίων που επιστρέφονται ανείσπρακτα στην επιχείρηση με χρέωση του υπολογαριασμού του πελάτη.

Ο λογαριασμός του πράκτορα τηρείται ως υπολογαριασμός του 33.95 «λοιποί χρεώστες διάφοροι». Π.χ. 33.95.90 «πράκτορας Χ, τρεχούμενος λογαριασμός factoring» ή εφόσον ο πράκτορας είναι τράπεζα ως υπολογαριασμός του 38 «χρηματικά διαθέσιμα». Π.χ. 38.90.00 «τράπεζα Χ, τρεχούμενος λογαριασμός factoring.

Χρέωση

38.90.00

Πίστωση

Χρεώνεται με τα ποσά που η τράπεζα αναγγέλλει στην	Πιστώνεται με τα χρηματικά ποσά που η επιχείρηση αναλαμβάνει
--	--

επιχείρηση ότι εισέπραξε από τους πελάτες, με πίστωση του 30.00.91	από την τράπεζα με χρέωση του 38.00 «ταμείο» ή άλλου αρμόδιου λογαριασμού.
	Και, με τις αμοιβές και τα έξοδα της τράπεζας με χρέωση του αρμόδιου υπολογαριασμού του 65, όπως του 65.90 «τόκοι και έξοδα εισπράξεως απαιτήσεων με σύμβαση factoring.

<http://www.hellenicfactors.gr/pdf/MagLogistis.pdf> (πρόσβαση 20-11-2011)

#### 4.1.4 Παράδειγμα factoring

##### ΔΕΔΟΜΕΝΑ FACTORING

ΠΩΛΗΣΗ	ΤΔΑ Ν.457 - σε πελάτη	31000
	ΦΠΑ ΤΔΑ 457	7130
	ΑΞΙΑ ΤΙΜΟΛΟΓΙΟΥ FACTORING.ΚΑΘΑΡΗ	250,00
	ΦΠΑ ΤΙΜ FACTORING 23%	57,50
	ΤΟΚΟΙ	1.600,00
	ΦΠΑ ΤΟΚΩΝ	368,00
ΕΚΧΩΡΗΣΗ	ΣΕ ΤΡΑΠΕΖΙΚΗ FACTORING	38.130,00
ΧΟΡΗΣΗ	Η ΤΡΑΠΕΖΑ ΜΑΣ ΕΚΧΩΡΕΙ ΤΟ ΠΡΟΙΟΝ ΤΟΥ FACTORING	35.000,00
ΕΙΣΠΡΑΞΗ ΤΡΑΠΕΖΑΣ ΑΠΟ ΠΕΛΑΤΗ	Είσπραξη από την Τράπεζα του ποσού από τους Πελάτες	38.130,00

## ΛΟΓΙΣΤΙΚΗ ΕΓΓΡΑΦΗ

ΚΩΔ.ΛΟΓ/ΣΜΟΥ	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ	ΧΡΕΩΣΗ	ΠΙΣΤΩΣΗ
30.00.XXX	Πελάτες	38.130,00	
73.00.023	Πωλήσεις υπηρεσιών φπα 23		31.000,00
54.00.723	ΦΠΑ Πωλήσεων		7.130,00
ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΑ : Τα.Π.Υ. Ν.1			
30.83.XXX	Πελάτες εκχ/νοι σε Factoring	38.130,00	
30.00.XXX	Πελάτες		38.130,00
ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΑ : ΠΙΝΑΚΙΟ ΕΚΧΩΡΗΣΗΣ Ν.100			
38.03.XXX	Όψεως για factoring	35.000,00	
53.98.XXX	Δάνειο έναντι απαιτήσεων εκχ/νων με Factoring		35.000,00
ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΑ : Κατάθεση χρημάτων σε όψεως ως δάνειο-Factoring			
53.98.XXX	Δάνειο έναντι απαιτήσεων εκχ/νων με Factoring	38.130,00	
30.83.XXX	Πελάτες εκχ/νοι σε Factoring		38.130,00
ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΑ : Είσπραξη από την Τράπεζα του ποσού από τους Πελάτες			
61.02.XXX	Προμήθεια factoring	250,00	
54.00.623	Φπα εξόδων 23%	57,50	
53.98.XXX	Δάνειο έναντι απαιτήσεων εκχ/νων με Factoring		307,50

ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΑ : ΤΙΜ 150 ΤΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ  
FACTORING

65.90.XXX	Τόκοι και έξοδα είσπραξης factoring	1.600,00
54.00.623	Φπα εξόδων 23%	368,00
53.98.XXX	Δάνειο έναντι απαιτήσεων εκχ/νων με Factoring	1.968,00

ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΑ : ΤΙΜ 200 ΤΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ  
FACTORING

<http://www.forologikanea.gr> (πρόσβαση 20-11-2011)

# ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5

## 5.1 Το forfaiting

Το forfaiting είναι μια μέθοδος διεθνούς χρηματοδότησης εξαγωγικού εμπορίου ιδιαίτερα όσον αφορά σε κεφαλαιουχικά αγαθά τα οποία έχουν μεγάλες προθεσμίες πληρωμής ή σε χώρες υψηλού κινδύνου. Το forfaiting είναι μια συνηθισμένη τραπεζική εργασία ή αποκλειστική (μαζί με το factoring) δραστηριότητα εταιρίας πρακτορείας επιχειρηματικών απαιτήσεων στο χώρο των εξαγωγών. Αντικείμενο της είναι η κατάρτιση ομώνυμων συμβάσεων με προμηθευτές εμπορευμάτων ή με όσους παρέχουν υπηρεσίες και ιδίως αναλαμβάνουν την εκτέλεση έργων στο εξωτερικό. Η σύμβαση καταρτίζεται εγγράφως μεταξύ ενός προμηθευτή αγαθών ή υπηρεσιών και ενός πράκτορα επιχειρηματικών απαιτήσεων. Αντικείμενο της είναι η πώληση μεμονωμένης χρηματικής απαιτήσεως, που προέρχεται από εξαγωγική διαδικασία και έχει καταστεί ληξιπρόθεσμη μετά από ένα σχετικά μακρύ χρονικό διάστημα. Ο πράκτορας πληρώνει την τρέχουσα αξία της στον προμηθευτή και αναλαμβάνει όλους τους κινδύνους μη πληρωμής της απαίτησης.

(*Σπύρος Δ. Ψυχομάνης, Το factoring ως σύμβαση πρακτορείας επιχειρηματικών απαιτήσεων, εκδόσεις Σακκουλά, 1996, σελ 261*)

Βασικά χαρακτηριστικά του είναι:

- Χρηματοδότηση 100% χωρίς δικαίωμα αναγωγής στον προμηθευτή.
- Η υποχρέωση πληρωμής συχνά αλλά όχι πάντα υποστηρίζεται από τραπεζική εγγύηση.
- Το χρέος αποδεικνύεται συνήθως μια νόμιμα εκτελέσιμη και μεταβιβάσιμη υποχρέωση πληρωμής όπως η συναλλαγματική,

το γραμμάτιο, η επιστολή της πίστωσης( letter of credit) ή το σημείωμα της συμφωνίας αγοράς.

- Τα χρεόγραφα συνήθως εκφράζονται με τα σημαντικότερα νομίσματα στον κόσμο, το Ευρώ και το δολάριο Η.Π.Α.
- Η χρηματοδότηση μπορεί να τακτοποιηθεί σε σταθερό ή κυμαινόμενο επιτόκιο βάσης.
- Η αξία της συναλλαγής μπορεί να κυμαίνεται από 100.000\$ Η.Π.Α έως 200.000.000\$ Η.Π.Α.

<http://www.forfaiters.org> (πρόσβαση 21-11-2011)

## 5.2 Ιστορική εξέλιξη του forfaiting

Η ανάγκη για χρηματοδότηση χωρίς δικαίωμα αναγωγής προέκυψε νωρίς στο εμπόριο μεταξύ Ανατολής και Δύσης. Το forfaiting δημιουργήθηκε την δεκαετία του 1950. Τα ανατολικά κράτη ήθελαν να αγοράζουν τα σιτηρά επί πιστώσει ενώ οι δυτικοί εξαγωγείς χρειαζόνταν μετρητά για να ελαχιστοποιήσουν τον κίνδυνο. Την περίοδο εκείνη οι δυτικοευρωπαίοι, ιδιαίτερα οι δυτικογερμανοί ήθελαν να διευρύνουν τις συναλλαγές τους, οι δε ανατολικοευρωπαίοι είχαν έλλειψη σκληρών νομισμάτων που χρειαζόνταν για τέτοιες εισαγωγές και αδυνατούσαν να κινηθούν στα περιοριστικά πλαίσια των πιστωτικών διευκολύνσεων των 3-6 μηνών. Αντίθετα ζητούσαν πιστώσεις 5-7 ετών με εξαμηνιαίες αποπληρωμές. Παράλληλα οι τράπεζες, την ίδια περίοδο δεν ήταν σε θέση να καλύψουν όλες τις υπηρεσίες που ζητούσε ο εξαγωγέας. Οι τράπεζες λοιπόν ανέπτυξαν το forfaiting για να αντιμετωπίσουν τις καταστάσεις αυτές και δέχθηκαν τις υποχρεώσεις των ξένων προμηθευτών.

Παρόλο που παλαιότερα το forfaiting χρησιμοποιήθηκε για την χρηματοδότηση των εξαγωγών των κεφαλαιουχικών αγαθών και για περιόδους 5-7 ετών, σήμερα χρησιμοποιείται όλο και περισσότερο σε

καταναλωτικά αγαθά και υπηρεσίες ώστε κάθε εμπόρευμα και υπηρεσία να μπορεί πλέον να χρηματοδοτείται από ένα πράκτορα.

Μητσούλης Ιωάννης-Μακρής Νικόλαος, 2007, *Σύγχρονες μορφές χρηματοδότησης: leasing, factoring, forfaiting, venture capital, franchising*. Πτυχιακή εργασία, ΑΤΕΙ Θεσσαλονίκης.

### 5.3 Τα οφέλη από την χρήση του forfaiting

Τα οφέλη από την χρήση του forfaiting αφορούν κυρίως στην εξάλειψη του κινδύνου, στην ενίσχυση του ανταγωνιστικού πλεονεκτήματος, στην βελτίωση της ροής των μετρητών και στην αύξηση της ταχύτητας και της απλότητας των συναλλαγών. Ειδικότερα:

- Παρέχει χρηματοδότηση για το 100% της αξίας της σύμβασης.
- Προστατεύει από τον κίνδυνο της αύξησης των επιτοκίων και τη διακύμανση της συναλλαγματικής ισοτιμίας.
- Επιτρέπει στους προμηθευτές αγαθών να προσφέρουν πίστωση στους πελάτες τους, καθιστώντας τα προϊόντα πιο ελκυστικά.
- Βοηθάει τους προμηθευτές να κάνουν επιχειρηματικά σχέδια σε χώρες όπου ο κίνδυνος μη πληρωμής είναι πολύ υψηλός.
- Ο προμηθευτής θα λάβει την πληρωμή σε μετρητά, ενώ προσφέρει όρους πίστωσης στους πελάτες .
- Αφαιρεί τους εισπρακτέους λογαριασμούς, τα τραπεζικά δάνεια ή ενδεχόμενες υποχρεώσεις από τον ισολογισμό.
- Γρήγορες και κατάλληλες λύσεις χρηματοδότησης.
- Οι δεσμεύσεις χρηματοδότησης μπορούν να εκδοθούν γρήγορα.
- Η τεκμηρίωση είναι απλή και σύντομη.
- Δεν υπάρχουν περιορισμοί σχετικά με την προέλευση των εξαγωγών.
- Ανακουφίζει τους προμηθευτές από το φορτίο της διοίκησης.  
<http://www.forfaiters.org> (πρόσβαση 06-12-2011)



## 5.4 Η τεχνική του *forfaiting*.

Στο *forfaiting* ο προμηθευτής καταρτίζει σύμβαση πώλησης εμπορευμάτων με αλλοδαπό αγοραστή προερχόμενο από χώρα υψηλού επιχειρηματικού κινδύνου. Η πιστωτική διευκόλυνση που παρέχεται στον αγοραστή είναι διάρκειας μεγαλύτερης των έξι(6) μηνών, συνήθως έως και πέντε(5) χρόνια. Τα ακόλουθα είναι μια τυπική συναλλαγή *forfaiting* όπου ο προμηθευτής και ο αγοραστής εμπορευμάτων βρίσκονται σε διαφορετικές χώρες.

Κατά την διάρκεια των διαπραγματεύσεων μεταξύ εξαγωγέα(προμηθευτή) και εισαγωγέα(αγοραστή) για την προμήθεια αγαθών, ο εισαγωγέας ζητάει όρους πίστωσης. Ο εξαγωγέας αναζητά ένα πράκτορα(*forfaiter*) που θα είναι διατεθειμένος να του παρέχει την πίστωση που χρειάζεται. Ο πράκτορας λοιπόν θα πρέπει να γνωρίζει ποια είναι η χώρα και το όνομα του εισαγωγέα, το είδος των αγαθών, την αξία των εμπορευμάτων, την αναμενόμενη ημερομηνία αποστολής, τους όρους αποπληρωμής που ζητήθηκαν στον εισαγωγέα και εάν οι υποχρεώσεις του εισαγωγέα είναι εγγυημένες από κάποια τράπεζα. Στη συνέχεια ο πράκτορας παρέχει στον εξαγωγέα μια ένδειξη του σχετικού κόστους. Σε αυτή την φάση κανένα συμβαλλόμενο μέρος δεν δεσμεύεται με οποιονδήποτε τρόπο. Όταν οι λεπτομέρειες της εμπορικής σύμβασης συμφωνηθούν, αλλά συνήθως πριν την υπογραφή, ο εξαγωγέας ζητάει από τον πράκτορα μια δέσμευση για την αγορά των δανειακών υποχρεώσεων(συναλλαγματικές, γραμμάτια, υποσχετικές σημειώσεις) που δημιουργήθηκαν στο πλαίσιο της εξαγωγικής συναλλαγής.  
<http://www.forfaiters.org> (πρόσβαση 06-12-2011)

Ο εξαγωγέας, έπειτα, οπισθογραφεί τους τίτλους στον πράκτορα ο οποίος του καταβάλει την τρέχουσα, πραγματική αξία τους αφαιρώντας τον προεξοφλητικό τόκο από την ονομαστική τους αξία. Ο τόκος κυμαίνεται ανάλογα με το κόστος αναχρηματοδότησης του, το είδος και την έκταση του αποδιδόμενου σ' αυτόν κινδύνου, την αμοιβή του για την επεξεργασία των στοιχείων και την προμήθεια ετοιμότητας για το διάστημα απραξίας μεταξύ του χρόνου καταρτίσεως της συμβάσεως και του χρόνου προσκομίσεως των

εγγράφων. Ασφαλώς η διαδικασία έχει μεγάλα έξοδα όμως αντισταθμίζονται από τα οφέλη όπως η αποφυγή αναζήτησης άλλης συμπληρωματικής χρηματοδότησης, η άμεση μείωση ή απόσβεση των υφιστάμενων χρεών και η ανάληψη κινδύνων μη πληρωμής από τον πράκτορα. Έτσι ο εξαγωγέας έχει ευθύνη μόνο για την ύπαρξη της απαίτησης ή την μεταγενέστερη αμφισβήτηση της λόγω ελαττωματικών εμπορευμάτων.

(Σπύρος Δ. Ψυχομάνης, Το factoring ως σύμβαση πρακτορείας επιχειρηματικών απαιτήσεων, εκδόσεις Σακκουλά, 1996, σελ 263)

## **5.5 Ποια είναι η διαφορά μεταξύ factoring και forfaiting.**

Κατά την διάρκεια της δύσκολης οικονομικής περιόδου πολλές εισαγωγικές και εξαγωγικές επιχειρήσεις αναζητούν νέες ιδέες για να αυξήσουν τα μετρητά τους. Η εισαγωγή-εξαγωγή μπορεί να έχει αστρονομικές ανταμοιβές επειδή μπορεί να πραγματοποιηθεί κέρδος με το να παρθούν τα καλύτερα δυνατά οφέλη δυο οικονομιών, μιας οικονομίας χαμηλού κόστους παραγωγής και μιας οικονομίας με μεγάλη αγορά. Υπάρχουν πολλές ευκαιρίες κυβερνώντας τις παγκόσμιες οικονομίες, ωστόσο σχεδόν όλες αυτές οι ευκαιρίες απαιτούν μεγάλες ποσότητες μετρητών βραχυπρόθεσμα για την αγορά, την παραγωγή, και την μεταφορά. Το factoring και το forfaiting είναι δυο βασικές στρατηγικές για να βοηθηθούν οι εισαγωγείς και οι εξαγωγείς ώστε να αυξήσουν την βραχυπρόθεσμη και μακροπρόθεσμη ταμειακή ροή.

Οι απαιτήσεις που είναι αντικείμενο του factoring είναι πάντα βραχυπρόθεσμες με περίοδο πιστωτικής εκκρεμότητας που δεν υπερβαίνει τις 180 ημέρες. Οι απαιτήσεις αυτές καθίστανται ληξιπρόθεσμες μετά από 30,60,90 ή 120 μέρες μετά. Το factoring περιλαμβάνει τη χρησιμοποίηση μια τρίτης εταιρίας (εταιρία factoring)α παράσχει μετρητά εκ των προτέρων έναντι αμοιβής. Συνήθως η εταιρία factoring θα συγκρατήσει ένα μέρος του συνολικού ποσού ως εγγύηση δηλ. μια επιχείρηση πρακτόρευσης τιμολογίων 100.000\$ μπορεί να δώσει στην εταιρία από 60.000\$ έως 80.000\$. Όταν οι

εισπρακτέοι λογαριασμοί καταβληθούν η εταιρία factoring θα επιστρέψει όλα τα κεφάλαια στον εξαγωγέα μείον τυχόν ισχύουσες επιβαρύνσεις.

Το forfaiting χρησιμοποιείται συνήθως για μεσοπρόθεσμα και μακροπρόθεσμα χρέη (1-10 ετών). Παρόμοια με την εταιρία factoring η εταιρία forfaiting θα αναλάβει την πλήρη ευθύνη για την είσπραξη των πληρωμών από τον εισαγωγέα σε αντάλλαγμα μια ενέγγυα πίστωση, πιστωτικό όριο ή μετρητά στο εξαγωγέα. Το forfaiting μπορεί να χρησιμοποιηθεί για ένα μόνο λογαριασμό ή για περισσότερους λογαριασμούς. Η βασική διαφορά μεταξύ factoring και forfaiting είναι ότι οι εταιρίες forfaiting διατηρούν ένα μέρος των εισπρακτέων λογαριασμών ενώ μια εταιρία factoring θα επιστρέψει το υπόλοιπο μείον την αμοιβή της.

Και τα δύο οικονομικά μορφώματα απαιτούν μερικά σημεία κλειδιά. Πρώτα το πρόσωπο που αγοράζει αγαθά ή υπηρεσίες πρέπει να είναι φερέγγυο και να πληρώνει τις υποχρεώσεις του εγκαίρως. Κανείς δεν θέλει να προσφέρει τις υπηρεσίες factoring ή forfaiting σε άτομα που δεν μπορούν να ανταπεξέλθουν. Στο factoring μια εταιρία που πληρώνει σε 90 ημέρες έναντι 60 ημερών μπορεί να οδηγήσει σε μια εξαιρετικά δαπανηρή τιμή για τον εξαγωγέα ή για την επιχείρηση που επιδιώκει το factoring.

Ο συγγραφέας του άρθρου κλείνει λέγοντας ότι: «όπως πρέπει να ξέρετε όλες τις στρατηγικές έτσι πρέπει να γνωρίζετε και τις σχετικές δαπάνες , να υπολογίσετε τα περιθώρια σας και να προετοιμάσετε την καλύτερη στρατηγική που θα ταιριάζει στην περίπτωση σας».

[Ted E. Sanders \(2010\) http://EzineArticles.com/?expert=Ted E. Sanders](http://EzineArticles.com/?expert=Ted_E_Sanders) (πρόσβαση 07-12-2011)

## **ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ**

Η παρούσα εργασία μελέτησε την έννοια και τη χρησιμότητα του factoring ως μια νέα μορφή χρηματοδότησης. Συγκεκριμένα αναφέρθηκε στην έννοια και τις λειτουργίες του factoring, στην ιστορική του εξέλιξη και στο νομικό πλαίσιο που το διέπει. Στη συνέχεια ανέλυσε τα σημαντικότερα είδη του factoring, την εξέλιξη του θεσμού τα τελευταία χρόνια στην Ελλάδα και στον υπόλοιπο κόσμο, αλλά και τις προοπτικές που έχει το εγχώριο και διεθνές factoring. Εξέτασε τα πλεονεκτήματα και τα μειονεκτήματα του θεσμού για τον πράκτορα, τον προμηθευτή, την εθνική οικονομία και έγινε αναφορά στο factoring πριν και μετά την κρίση. Τέλος παρουσιάστηκε η λογιστική παρακολούθηση σύμφωνα με το ΕΓΛΣ και η λειτουργία του forfaiting σε αντιπαράθεση με τη λειτουργία του factoring.

Από το σύνολο της παρούσας εργασίας, συμπεραίνουμε ότι μέσω του factoring, αυξάνεται σημαντικά ο βαθμός ρευστότητας μιας επιχείρησης, βελτιώνεται η διαχείριση των χρηματοοικονομικών της επιχείρησης και μειώνεται το λειτουργικό κόστος. Παράλληλα αξιοποιούνται οι δυνατότητες της επιχείρησης, γίνεται πιο ανταγωνιστική και έχει τη δυνατότητα να προωθήσει παλαιά και νέα προϊόντα σε αγορές του εξωτερικού. Επίσης αποκτάται δίκτυο εμπορίας και πληροφόρησης στο εξωτερικό μέσω του factoring. Τέλος αξιοποιούνται τα προϊόντα που έχουν καλές προδιαγραφές για εξαγωγές, ενισχύονται οι επιχειρήσεις που διαθέτουν καλή οργάνωση, διαχείριση και καλή ποιότητα προϊόντων, παρέχεται προστασία από κινδύνους του εξωτερικού εμπορίου και δεν απαιτείται η ύπαρξη εμπράγματων ασφαλειών.

Οι ευκαιρίες που παρουσιάζονται για το factoring είναι το διαρκώς αυξανόμενο επίπεδο εξειδίκευσης, που αποκτούν οι ελληνικοί οργανισμοί factoring, η συνεχής τεχνολογική εξέλιξη και η ανάπτυξη του internet factoring.

Το factoring χωρίς δικαίωμα αναγωγής παρουσιάζει τελευταίως αυξημένη ζήτηση και διότι οι ασφαλιστικές εταιρίες, λόγω των ζημιών που έχουν υποστεί, αποφεύγουν να δίνουν όρια στους factors με τους οποίους συνεργάζονταν στο παρελθόν. Με το factoring χωρίς αναγωγή στον πιστούχο

της τράπεζας επιτρέπεται η μη εγγραφή της προεξόφλησης ως δάνειο στον ισολογισμό της επιχείρησης, αλλά ως πώληση του περιουσιακού στοιχείου των εμπορικών απαιτήσεων, βελτιώνοντας έτσι την εικόνα των χρηματοοικονομικών δεικτών της επιχείρησης.

Σε σχέση με τον τραπεζικό δανεισμό, το factoring προσαρμόζεται εύκολα στο ύψος των πωλήσεων του πελάτη, συνεπώς δεν εξαρτάται από την ύπαρξη εμπράγματων εξασφαλίσεων, δεν απαιτεί ύπαρξη μεταχρονολογημένων επιταγών εκ μέρους των οφειλετών, πολλοί από τους οποίους περιορίζουν αισθητά τη χρήση τους, ενώ προσφέρει και συνεχή αξιολόγηση της πιστοληπτικής ικανότητας και της εισπραξιμότητας των εκχωρημένων οφειλετών.

Συμπερασματικά το factoring αποτελεί ένα σύγχρονο χρηματοοικονομικό εργαλείο, το οποίο περιλαμβάνει ένα ευρύτερο από την απλή χρηματοδότηση, σύνολο υπηρεσιών. Πιο συγκεκριμένα ο «πράκτορας» (ή factor) έχει τη δυνατότητα και την τεχνογνωσία να παρέχει σε έναν προμηθευτή προϊόντων ή υπηρεσιών, ολοκληρωμένες υπηρεσίες προεξόφλησης, διαχείρισης, είσπραξης και κάλυψης πιστωτικού κινδύνου των επιχειρηματικών απαιτήσεων έναντι των οφειλετών (αγοραστών) ενώ σε πολλές περιπτώσεις είναι δυνατόν οι συγκεκριμένες υπηρεσίες να παρέχονται επιλεκτικά ανάλογα με τις ανάγκες των επιχειρήσεων.

Με τον τρόπο αυτό οι επιχειρήσεις που κάνουν χρήση των συγκεκριμένων υπηρεσιών έχουν τη δυνατότητα να βελτιώσουν τη ρευστότητά τους, συνδέοντάς τη μάλιστα με το ρυθμό αύξησης των πωλήσεών τους, να αναθέσουν την είσπραξη και τη διαχείριση των απαιτήσεών τους σε εξειδικευμένους επαγγελματίες και επίσης να απολαύσουν την κάλυψη πιστωτικού κινδύνου ή απλά των αξιολόγηση πιστωτικού ελέγχου των οφειλετών (αγοραστών) από τον «πράκτορα», δεδομένων και των ιδιομορφιών που παρουσιάζει η ελληνική αγορά με μακροχρόνιες πιστώσεις και χρήση των μεταχρονολογημένων επιταγών ως μέσο πληρωμής.

Γενικότερα θα λέγαμε ότι το factoring παρέχει ολοκληρωμένες λύσεις προς την εταιρική πελατεία. Επιπλέον λόγω της οικονομικής κρίσης την οποία διανύουμε κατά την οποία τα φαινόμενα δυσχερειών είσπραξης και

γενικευμένων καθυστερήσεων στις πληρωμές είναι συχνότερα, η ανάπτυξη των υπηρεσιών factoring με όσο το δυνατόν καλύτερη διαχείριση και έλεγχο του πιστωτικού κινδύνου, είναι πολύτιμη.

## **ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ-ΠΗΓΕΣ**

- Σπύρος Δ. Ψυχομάνης, 1996, *To factoring ως σύμβαση πρακτορείας επιχειρηματικών απαιτήσεων*, Θεσσαλονίκη:εκδόσεις Σακκουλά.
- Ι.Σ.Σπυριδάκης, 2007, *Factoring*, Αθήνα:εκδόσεις Αντ. Ν.Σακκουλά.
- Ειρήνη Περβολαράκη, 2006, *Η δημοσιότητα στο factoring, στο leasing και στο πλασματικό ενέχυρο*, Σειρά:Βιβλιοθήκη Νομικής Θεωρίας και Πράξεως, Αθήνα:εκδόσεις Αντ. Ν.Σακκουλά.
- Γαλάνης Βασίλειος, 2000 *Leasing-Factoring-Forfaiting-Franchising-Venture Capital*, Β' έκδοση, εκδόσεις Σταμούλη.
- Βαλαβάνη Αριστέα (2010) *Η λειτουργία της συμβάσεως factoring και η ανώμαλη εξέλιξη της*. Διπλωματική εργασία. ΑΠΘ
- Μηντσούλης Ιωάννης-Μακρής Νικόλαος, 2007, *Σύγχρονες μορφές χρηματοδότησης: leasing, factoring, forfaiting, venture capital, franchising*. Πτυχιακή εργασία, ΑΤΕΙ Θεσσαλονίκης.
  
- Καραγιαννόπουλος Γ. (2010, Δεκέμβριος) τεύχος 368, Αγορά factoring. <http://hrima.gr/article.asp?view=1086&ref=1071> (πρόσβαση 05-11-2011) ΧΡΗΜΑ - ΜΗΝΙΑΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟ & ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΟ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ
- <http://www.bestinvoicefactoring.com/article/history-of-factoring.html> (πρόσβαση 20-07-2011)
- [http://www.bankofcyprus.gr/greece\\_gr/Business\\_Gr/Factoring\\_gr/ourfactoringproducts\\_gr/domesticrecourse\\_gr/](http://www.bankofcyprus.gr/greece_gr/Business_Gr/Factoring_gr/ourfactoringproducts_gr/domesticrecourse_gr/) (πρόσβαση 25-07-2011)
- <http://www.fci.nl/about-factoring/what-is-international-factoring> (πρόσβαση 26-07-2011)
- <http://www.hellenicfactors.gr/pdf/Apologismos2010.pdf> (πρόσβαση 30-07-2011)
  
- <http://spiritleo.hubpages.com/hub/The-Advantages-and-Disadvantages-of-Factoring> (πρόσβαση 07-11-2011)
- <http://www.ubscure.com/Art/32882/226/Business-Factoring-A-Solution-In-A-Economy-Crisis.html> (πρόσβαση 08-11-2011)
- Marco Terry (2008) <http://factoring-invoices.blogspot.com/2008/09/financials-crisis-and-how-it-affects.html>
- <http://www.forologikanea.gr> (πρόσβαση 20-11-2011)
- <http://www.forfaiters.org> (πρόσβαση 21-11-2011)
- <http://www.euf.eu.com/> (πρόσβαση 22-10-2011)

- [Ted E. Sanders \(2010\) http://EzineArticles.com/?expert=Ted E. Sanders](http://EzineArticles.com/?expert=Ted_E._Sanders) (πρόσβαση 07-12-2011)
- 069\_http www.cfoagenda.gr default.pdf (applicationpdf Object)
- [http://www.marfinfactors.gr/UserFiles/ernst and%20 young factoring paper 151 209.pdf](http://www.marfinfactors.gr/UserFiles/ernst_and%20young_factoring_paper_151209.pdf) (πρόσβαση 10-09-2011)
- <http://nomothesia.ependyseis.gr/eu-law/getFile/%CE%9D+2367+1995.pdf?bodyId=560848> (πρόσβαση 15-09-2011)
- <http://www.ifgroup.com> IFG Global Industry Activity Report 2010 (πρόσβαση 04-10-2011)